Charis

[Årbog, redigeret af K.L. Rahbek].

Udkom 1797 og 1799-1807.

Affotograferingen er udført efter eksemplarer fra biblioteker.

Detaljer om tidsskriftet på Dansk Forfatterleksikon:

https://danskforfatterleksikon.dk/1850tit/0057/sknr57419.htm

Udarbejdet af Niels Jensen

20555

CHARIS

FOR

1801.

Af Knud Lyne Rahbek,
forhen Professor ved Kiøbenhavns Universitet.
Kiøbenhavn, trykt og forlagt af Directeur I.F. Schultz.

059
Ch 24
Magasin

37 5298

L

Almanak

for

Aaret 1801.

Formørkelser.

I indeværende Aar 1801 indtræffe sex Formørkelser, nemlig 4 Soel- og 2 Maaneformørkelser. Af disse bliver ikkun een Soel- og een Maaneformørkelse hos os at see. Maaneformørkelsen begynder d. 30 Marts Kl. 4. 19 Min. om Morgenen. Maanen træder gandske ind i Jordens Skygge, og total Formørkelsen begynder Kl. 5. 20 Min., da Maanen er nær ved Horizonten, og gaaer gandske formørket ned Den hos os sigtbare Soelformørkelse indtræffer den 13 April om Morgenen ved Solens Opgang. Formørkelsen er allerede begyndt, naar Solen endnu er under Horizonten. Solen staaer op Kl. 5. 10 Min., da ikkun en liden Deel af Solen er formørket, og Formørkelsen er gandske forbie Klokken 5. 32 Minuter.

T 1 Nytaar
F 2 Abel
L 3 Enoch

S 4 Søndag efter Nytaar
M 5 Simeon
Ti 6 Hell. 3 Kong.
O 7 Knud Hertug
T 8 Erhardt — Sidste ☾ Kl. 1
F 9 Julianus — 54 M. Form.
L 10 Paul Eremit

S 11 1ste Sønd. efter Hellig 3 K.
M 12 Reinhold
Ti 13 Hilarius
O 14 Felix — Nye ☽ Kl. 5.
T 15 Maurus — 15 M. Efterm.
F 16 Marcellus
L 17 Antonius

S 18 2den Sønd. efter Hell. 3 K.
M 19 Pontianus
Ti 20 Fab. Sebast.
O 21 Agnes — Første ☽ Kl. 6.
T 22 Vincent — 12 M. Efterm.
F 23 Emerentius
L 24 Thimotheus

S 25 3die Sønd. efter Hell. 3 K.
M 26 Polycarpus
Ti 27 Chrysostomus
O 28 Kronpr. Frederik
T 29 Christian den 7 Fødsel — Fuld ☺ Kl. 11
F 30 Louise — 4 M. Efterm.
L 31 Vigilius

S 1 Septuagesima
M 2 Kyndelmisse
Ti 3 Blasius
O 4 Veronica
T 5 Agatha
F 6 Dorothea — Sidste ☾ Kl. 0.
L 7 Richard — 44 M. Efterm.

S 8 Sexagesima
M 9 Apollonia
Ti 10 Scholastica
O 11 Euphrosius
T 12 Eulalia
F 13 Benignus — Nye ☌ Kl. 4.
L 14 Valentin — 13 M. Form.

S 15 Fastelavn
M 16 Juliana
Ti 17 Hvide Tirsd.
O 18 Jul. Sophie
T 19 Ammon
F 20 Eucharius
L 21 Samuel — Første ☍ Kl. 1. 45 M. Efterm.

S 22 1ste Sondag i Faste
M 23 Papias
Ti 24 Mathias
O 25 Tamperdag
T 26 Inger
F 27 Procopius — Fuld ☽ Kl. 3.
L 28 Phlegaard — 56 M. Efterm.

S	1	2den Søndag i Faste	
M	2	Simplicius	
Ti	3	Lucius	
O	4	Adrianus	
T	5	Theophilus	
F	6	Gotfred	
L	7	Perpetua	Sidste ☾ Kl. 8. 53 M. Efterm.
S	8	3die Søndag i Faste	
M	9	40 Riddere	
Ti	10	Edel	
O	11	Thala	
T	12	Gregorius	
F	13	Macedonius	
L	14	Eutychius	Nye ☌ Kl. 4. 12 M. Efterm.
S	15	Midfaste	
M	16	Gudmund	
Ti	17	Gertrud	
O	18	Alexander	
T	19	Joseph	
F	20	Gordius	
L	21	Benedict	
S	22	5te Søndag i Faste	Første ☽ Kl. 10 3 M. Formid.
M	23	Fidelis	
Ti	24	Ulrica	
O	25	Marie Beb.	
T	26	Gabriel	
F	27	Castor	
L	28	Eustachius	
S	29	Palme Søndag	Fuld ☉ Kl. 6. 10 M. Formid.
M	30	Quirin	
Ti	31	Frederik 5 Fødsel	

O 1 Hugo
T 2 Skiertorsdag
F 3 Langfredag
L 4 Ambrosius

S 5 Paaskedag
M 6 Anden Paaskedag — Sidste ☾ Kl. 3.
Ti 7 Egesippus — 17 M. Eftermd.
O 8 Janus
T 9 Procopius
F 10 Ezech.el
L 11 Leo

S 12 1ste Sondag efter Paaske
M 13 Justinus — Nye ☽ Kl. 5
Ti 14 Tiburtius — 10 M. Formid.
O 15 Chr. 5 Fødsel
T 16 Mariane
F 17 Anicetus
L 18 Eleuterius

S 19 2den Sondag efter Paaske
M 20 Sulpitius
Ti 21 Florentinus — Første ☽ Kl. 5.
O 22 Cajus — 18 M. Eftermd.
T 23 Georgius
F 24 Albertius
L 25 Marc. Evang.

S 26 3die Sondag efter Paaske
M 27 Charlotte
Ti 28 Vitalus — Fuld ☾ Kl. 5.
O 29 Petr. Mart. — 21 M. Eftermd.
T 30 Severus

F 1 Vededag
L 2 Athanasius

S 3 4de Søndag efter Paaske
M 4 Florianus
Ti 5 Gothardus — Sidste ☾ Kl. 9.
O 6 Joh. Ant. Port. — 13 M. Form.
T 7 Flavia
F 8 Stanislaus
L 9 Caspar

S 10 5te Søndag efter Paaske
M 11 Mamertus
Ti 12 Pancratius — Nye ☽ Kl. 7.
O 13 Cybillus — 0 M. Efterm.
T 14 Christi Himf. Dag
F 15 Sophie
L 16 Sara

S 17 6te Søndag efter Paaske
M 18 Eric
Ti 19 Potentiana
O 20 Angelica — Første ♊ Kl. 10
T 21 Helena — 24 M. Efterm.
F 22 Castus
L 23 Desiderius

S 24 Pintsedag
M 25 2den Pintsedag
Ti 26 Beda
O 27 Tamperdag — Fuld ☉ Kl. 1.
T 28 Wilhelm — 53 M. Form.
F 29 Maximia
L 30 Vigandus

S 31 Trinitatis

M 1 Nicodemus
Ti 2 Marcellius
O 3 Erasmus — Sidste ☾ Kl. 3. 59 M. Efterm.
T 4 Christi Legemsf.
F 5 Bonifacius
L 6 Robertus

S 7 1ste Søndag efter Trinitatis
M 8 Medardus
Ti 9 Primus
O 10 Onophrius
T 11 Barn Apostel — Nye ☉ Kl. 9. 22 M. Form.
F 12 Basilius
L 13 Cyrillus

S 14 2den Søndag efter Trinit.
M 15 Vitus
Ti 16 Tycho
O 17 Botholphus
T 18 Leontius
F 19 Gervasius — Første ☽ Kl. 0. 33 M. Efterm.
L 20 Sylverius

S 21 3die Søndag efter Trinit.
M 22 10000 Mart.
Ti 23 Paulus
O 24 St. Hans-Dag
T 25 Prosper
F 26 Pelagius — Fuld ☉ Kl. 8. 44 M. Form.
L 27 7 Sovere

S 28 4de Søndag efter Trinit.
M 29 Peter Pauli
Ti 30 Lucine

☽	1	Theobaldus	
♌	2	Marie Besøgelse	
♍	3	Sophie Mag.	Sidste ☾ Kl. 0.
♎	4	Ulrik	41 M. Form.
☉	5	5te Søndag efter Trinitatis	
☽	6	Dion	
♌	7	Louise Augusta	
☽	8	Kield	
♌	9	Sostrata	
♍	10	Wilh. Carol.	
♎	11	Josva	Nye ☽ Kl. 0. 11 M. Form.
☉	12	6te Søndag efter Trinitatis	
☽	13	Christiane	
♌	14	Bonaventura	
☽	15	Apost. Deling	
♌	16	Susanne	
♍	17	Alexius	
♎	18	Arnolphus	Første ☽ Kl. 11 49 M. Efterm.
☉	19	7de Søndag efter Trinitatis	
☽	20	Margareta	
♌	21	Irenæus	
☽	22	Maria Magd.	
♌	23	Apollinaris	
♍	24	Christine	
♎	25	Jacobus	Fuld ☉ Kl. 3. 14 M. Efterm.
☉	26	8de Søndag efter Trinitatis	
☽	27	Martha	
♌	28	Aurelius	
☽	29	Olof	
♌	30	Abdon	
♍	31	Germanus	

L	1	Peders Fængsel	Sidste ☾ Kl. 0. 11 M. Form.
S	2	9de Sondag efter Trinitatis	
M	3	Hannibal	
Ti	4	Dominicus	
O	5	Oswaldus	
T	6	Christi Forklar.	
F	7	Donatus	
L	8	Ruth	
S	9	10de Sondag efter Trinitatis	Nye ☽ Kl. 3. 21 M. Form.
M	10	Laurentius	
Ti	11	Herman	
O	12	Clara	
T	13	Hipolitus	
F	14	Eusebius	
L	15	M. Himmelf.	
S	16	11te Sondag efter Trinit.	
M	17	Anastarius	Første ☽ Kl. 8. 35 M. Form.
Ti	18	Agapetus	
O	19	Sebaldus	
T	20	Bernhardus	
F	21	Salomon	
L	22	Symphoria	
S	23	12te Sondag efter Trinitat.	
M	24	Sophia Frederika	Fuld ☽ Kl. 10. 45 M. Efterm.
Ti	25	Ludvig	
O	26	Irenæus	
T	27	Gebhard	
F	28	Louise	
L	29	Joh. Halsh.	
S	30	13de Sondag efter Trinitat.	Sidste ☾ Kl. 2. 53 M. Form.
M	31	Berta	

September eller Fiskemaaned har 30 Dage.

Ti 1 Egidius
O 2 Elisa
T 3 Seraphia
F 4 Juliane Marie
L 5 Regina

S 6 14de Søndag efter Trinit.
M 7 Albert
Ti 8 Mariæ Fødsel — Nye ☽ Kl. 6. 29 M. Form.
O 9 Gorgonius
T 10 Burchard
F 11 Hilebertus
L 12 Guido

S 13 15de Søndag efter Trinit.
M 14 † Ophøielse
Ti 15 Eskild — Første ☽ Kl 3. 39 M. Eftерm.
O 16 Tamverdag
T 17 Lambert
F 18 Chr. Fred.
L 19 Constantia

S 20 16de Søndag efter Trinit.
M 21 Mathæus
Ti 22 Mauritius — Fuld ☽ Kl. 8. 15 M. Form.
O 23 Linus
T 24 Tecla
F 25 Cleophas
L 26 Adolph

S 27 17de Søndag efter Trinit.
M 28 Wenceslaus
Ti 29 Michelsdag — Sidste ☾ Kl. 8. 40 M. Eftерm.
O 30 Hieronimus

T 1 Remigius.
F 2 Ditlev
L 3 Mette

S 4 18de Søndag efter Trinit.
M 5 Placidus
Ti 6 Broderus
O 7 Amalia — Nye ☽ Kl. 8.
T 8 Ingeborg — 58 M. Eftermi.
F 9 Dionysius
L 10 Gerlon

S 11 19de Søndag efter Trinit.
M 12 Maximilian
Ti 13 Angelus
O 14 Calixtus — Første ♍ Kl. 10
T 15 Hedevig — 4 M. Eftermi.
F 16 Gallus
L 17 Florentius

S 18 20de Søndag efter Trinit.
M 19 Balthasar
Ti 20 Henric
O 21 11000 Jomfruer — Fuld ☉ Kl. 8.
T 22 Cordula — 16 M. Eftermi.
F 23 Søren
L 24 Proclus

S 25 21de Søndag efter Trinit.
M 26 Amandus
Ti 27 Sem
O 28 Krp. Marja — Sidste ☾ Kl. 4.
T 29 Narcissus — 45 M. Eftermi.
F 30 Charl. Louise
L 31 Lutherus

S 1 22de Søndag efter Trinit.
M 2 Alle Sæle
Ti 3 Hubertus
O 4 Otto
T 5 Malachias
F 6 Leonhardus — Nye ☽ Kl 10.
L 7 Engelbret — 14 M. Form.

S 8 23de Søndag efter Trinit.
M 9 Theodorus
Ti 10 Adelheid
O 11 Morten Bisp
D 12 Torkild
F. 13 Arcadius — Første ♍ Kl. 5.
L 14 Frederik — 4 M. Form.

S 15 24de Søndag efter Trinit.
M 16 Othmar
Ti 17 Anianus
O 18 Hesychius
T 19 Elisabeth
F 20 Volcmarus — Fuld ☽ Kl. 10.
L 21 Marie Ofring — 55 M. Form.

S 22 25de Søndag efter Trinit.
M 23 Clemens
Ti 24 Chrysogonus
O 25 Catharina
T 26 Conrad
F 27 Facundus
L 28 Soph. Magd. — Sidste ☾ Kl. 1.
— 34 M. Efterm.

S 29 1ste Søndag i Advent
M 30 Chr. 6 Fødsel

Ti 1 Arnoldus
O 2 Bibiana
T 3 Svend
F 4 Barbara
L 5 Sabina

Nye ☽ Kl. 10.
7 M. Eftерm.

S 6 2den Søndag i Advent.
M 7 Agathon
Ti 8 Marie Undf.
O 9 Rudolph
T 10 Judith
F 11 Damasus
L 12 Epimachus

Første ♍ Kl. 1.
45 M. Eftерm.

S 13 3die Søndag i Advent.
M 14 Crispus
Ti 15 Nicasius
O 16 Tamperdag
T 17 Albina
F 18 Louisa
L 19 Nonestus

S 20 4de Søndag i Advent
M 21 Thomas
Ti 22 Japetus
O 23 Thorlacius
T 24 Adam
F 25 Juledag
L 26 St. Steph.

Fuld ☉ Kl. 3.
54 M. Form.

S 27 Sønd. imel. Juul og Nytaar.
M 28 Børnedag
Ti 29 Noah
O 30 David
T 31 Sylvester

Sidste ☾ Kl. 9,
9 M. Form.

Epistel til Themire:

en Jambe
helliget alle Dannequinder.

"I stirlig Jevnheds stille Ly,
med elskte Børn fortroligt ved vor Side,
skal Kjedsomhed fra lille Selskab flye,
og Aftenen umærkeligt henglide;
mens, under tidt afvexlet Syssels Lyst,
den Sæd i unge Sjele saaes,
hvis Spire alt af ædle Anlæg spaaes,
skal, voxende til Daad. . . . .,
en Dag med Fryd vor Moie lønne,
os Livets Efterhøst forskjønne
og blive vores Alders Trøst."

T. C. Bruun.

Veninde! Du, hvis Sjel foruden Slør,
hvis Ansigt uden Maske viser sig;

Du, der er blid og fro som Vaarens Mai,
og huldere, meer ynderig end han;
Du, der, hiin Kjerlighedens Stjerne lig,
hvert Øie fængsler, tryller hvert et Bryst:
o sig det til forvildet Søsterhob;
hvor Du det Stempel vandt af indre Værd,
der neppe spreder ud sit første Glimt,
for alle Hjerter for dets Almagt knæle!
Ei kjende Dine Søstre dette Værd.
Til Glands og Glimmer stunder deres Hu,
til ydre Anstrog rækker deres Kunst,
Did ene higer deres Virksomhed
fra Aar til Aar, fra Vugge og til Grav.
Vel sandt! hos Spraderne det samler Klap,
i Halvmænds Kreds det høi Beundring vækker;
men og den Vise seer det, og hans Blik
af Vemod mørknes, Læben sukker lydt:
"kan da paa Tidsler Roser ventes? Hvad?
og mon ei Frugten Moderstammen røber?"
Veninde! jo, den faldne Qvindeslægt

alt truer næste Old med værre Kuld,
og stedse værre, rullet Snebold lig.
Hvor fandt Forfængelighed ei et Hjem,
ei Tempel, Alter, Røgelse, Præstinder?
Se Pigen! Se! fra Vaan og Ledehaand
med galne Moder selvgal hopper hun
ind i Gudindens Allerhelligste,
begaber Glimren der, fortrylles, gaaer —
og Indtryk for det hele Liv gaaer med.

O hvor fordærve vi dog ei os selv!
vi, som betroe vanslægtede Natur
til hyret Omhu og til leiet Tugt!
Saa svigter Somand ei sit lække Skib,
ei byder Drengen det til Havn at føre.
Og vi — — den Flane, der til Nød forstaaer
at gaae med Grace, tale smukt om Stads,
og den Frisur, der Klæder komme Skal,
hvori hun knapt fem gode Tanker huser:
hun, for sit franske Pjat til Danmarks Tarv,
som Gouvernante rives grandigt bort.

Hun Levemaadens Tone giver an,
doserer Emigranters rene Sæder;
og Pigen, der fra hendes Haand gaaer ud,
er dannet heel alt i det tolvte Aar.
Hor Damen sværge det paa Valpares,
hor Kammerjunkeren gjentage det:
"o, vidt er dog en fransk Education
adskilt fra Dumme Danskes rude Væsen!"
" "Ja, vidt adskilt!" " den Vise sukker da
og takker Gud, at barnlös end han gaaer.
" "Paa Fjer en Fugl, paa Blade Træet kiendes.
Men er med Sligt vel Dannemanden tjent,
der en Veninde søger for sin Sjæl,
en Huustro for sit Huus, en Moder? Vel? —
Ve ham, naar Dodder trækkes, og han faaer
eet eller andet Nul! ja, Ve ham! Ve!
Hun være lærd i Modens Videnskab,
hun være prøvet i hver fornem Kunst,
hvad gavner det, naar Mand og Huus skal pleies?
Naar, mødig efter en bortdanset Nat,

hun drømmer Morgenstund og Middag hen;
naar hun til Aftnens Maskeradefest
den vide Formiddag forøder heelt
blandt Krøller, Pudder, Sminke, og Pomade,
mon Fad og Bord da fyldes af sig selv? —
Og, naar en Dame til Klaverets Lyd
fremlokker selve filomelske Toner:
naar Spillemestren end ved Mozarts Stev
tilsværger os, at hun et Monster er,
mon Sultens Krav er da paa Timen taus? —
naar lærd Madam ved Mandens Sotteseng
foryden Bøger deklamere kan
hver Almanaksentens daraussen fra:
naar om Horats, Homer, Voltaire, Kant
hun taler saa bekjendt, saa søsterligt,
som Kjelderkonen om sin Gjenbos Sæt,
mon Febrens Smerter lindres vel derved? —
Naar Fruens Breve hos hver Kraftgeni
i Vindeus fire Hjørner vække Fryd:
naar Postens Bud hver frygtet Tirsdag gaaer

med flere Penge bort end Ugen kræver,
hvad har da Manden meer end Udgift? Hvad?" "
Saa lær, Themire! til at lære os
ved Dit Exempel, ved Dit Hu, Din Flid,
lær os de Midler, lær Du os den Kunst,
hvorved en ægte Dannequinde skabes!
"Ved Arbeid!" er Dit vennehulde Svar!
"ved alt Slags Arbeid, snart i Kjelderen,
og snart i Huset, snart paa Loftet, snart
i Gaarden; og fra spædest Barndom af.
Hver Moder Gouvernante være kun
for sine Døttre, og hvert Hjem det Huus,
hvor Døttrene opdrages, dannes, smykkes!
Da Piger, Qvinder, Mødre skal fremstaae,
som bedre styre Hver sit Huus og Hjem,
end Staters Kludrere den ene Stat,
der under Gjeld og Laan dog hjælpløs synker.
Paa Dukken mine Døttre lære sig
at danne selv i Tiden egen Klædning.
Det sikkert vil, maaske fra vranten Mand

dog engang spare mangen bitter Skjærv,
der stables op i tusind Kontrabøger.
De spæde Fingre snurre selv den Traad,
der Sødskende og Fader Lærred skjænker.
Og tænk den Fryd, naar de med øvet Haand
fuldende Strikkepindens Mesterværk,
og nu det Smiil, det moderlige Kys,
for hvilket de med Glæde Alt har taalt.
belønne deres Flid langt meer end Guld!
Saa spoge vi os frem fra Daad til Daad.
Hver Pynt paa Hoved, Liv, paa Haand og Fod,
fra Skjørtets Folder til hver Haarlok's Fald,
er mine Døttres egne Hænders Gjerning.
Men lænkebundne ei de Smaa dog er:
til noget Værksted, nogen Arbeidsstol,
til Stue, Ramme, Sytøi eller Rok.
Ei bæve de for Hede eller Frost,
ei daane de ved Arnestedets Ryg.
O nei! de kjende Mark og Have vel,
de skille Urt fra Urt og Frugt fra Frugt.

Med Morgenlærken finder man os alt
imellem Hvens Beder vankende.
Jeg bærer Spaden, de den lille Kurv;
og, efter holdet Raad, vi bringe hiem
de Gaver, Jorden yder for i Dag.
Nu pustes op i Aasken sundne Gnist:
saa knittrer Brændet, Luen hæver sig,
saa renses, pilles, koges, bages Alt.
Her dreier Fuglen sig om blanke Sped
hist hæver Mælken sig i høie Skum.
Og, kommer da, indbuden eller sendt
af Lykken hid, en gjerne hilset Gjæst;
og, stodes ei hans Smag ved nogen Ret,
og, lyser i hans Øie Velbehag
ved stimlet Valg og Orden overalt,
da lønnes rundelige vor Flid med Held. —
Dog sørges ei for Øieblikket blot;
nu Forraad lægges bort af hvert et Slags
til nogne Vinters dø velkomne Dage.
Her tørres Urten, hist den saltes ned:

der gjemmes Bær i Sukkerrørets Saft,
her hæver sig fra Spaanedyngen Røg
og krydrer Kjødets Fibrer: hist vi kjerne,
her lægges fedest Ost i Vinden hen.
Saa modnes Alt til Gavn, saa skabe vi
et Rigdomsvæld for mangen Vinterfest. —
Og selv vi see til Alt. Den Leiede,
der skjænker os for Løn og Brød sin Tid,
gjør alt for Lidt og troer, hun gjør for Meget.
Lig Solen trænger Herreøiet ind
i hver en Krog og jager Skyggen bort.
Ei taale vi selv kun det mindste Støv,
om trefold Arbeid end os møde skal.
Gaaer Reenlighed med Fliden Haand i Haand,
da tæller Dagens Krands hos Qvinden først
de flere Roser og de færre Torne.

"Nu vel! for Legemet I sørget har;
men ak! hvad mangler end? Themire! — Døm!
Hvis gavnlig Kundskab ei fra spæde Vaar
i Sjelen saaes ud, hvad bli'r dens Høst? . . .

Om Ønsket end hos Eder hæver sig:
at drage Sandhed, Smag, Erfaring, Raad
ud af de Bøger, der for Eder fødtes,
sig! mon et Tid og Gave, Lyst og Kraft
i Hvirvelen af sligt et Levnet druknes?"

"O nei! ved qvindligt Arbeid læses vel,
naar Døttre spinde, høit af Moderen:
ei altid sjelv, ei Meget, men og Det,
det læses, da med Grandskings hele Magt.
Og, naar en god Natur veiledes godt,
hvortil den Læsning da ved Dag og Nat,
for Pige, Hustru, Moder ret at vurde?
Jeg med mit halve Sekels Kundskab er
da mine Døttre ikke Kundskab nok?
Forlad mig! men de lære skal af mig,
hvad ingen Bog af Eder lærer dem. —
Dog, er det Tidens Krav, at Qvinden skal
i Mændenes Forsamling Ordet føre,
da bryder jeg en Moderpligt, naar ei
jeg for hver Katalog, til huuslig Brug,

oplade vil med ydmyg Haand mit Hjem.
Men tilgiv! — det er vel Tenfoldighed —
jeg blues altid, naar i Kreds af Mænd
en Qvinde fælder Dom om Staters Læk,
Armeers Marsch og Fredskongressers Tarv,
som hun var født blandt Septre, ammet op
blandt Vaaben. Og jeg rødmer sikkerligt,
naar paa sin Vismer rap hun veier ud
Geniets Værd og Løn i Pundevis,
ret som hun der paa hellig Trefod * sad
og fik Apols Patent som Musers Dronning.
Nei! vænnede til kun at tale Lidt
men høre Meget, mine Døttre dog
ei svigtes skal af ægte Kjenderblik.
Og, flyder end det mødedanske Sprog
fra deres Læber ei den hele Dag:

---

* V. 192. En Trefod kaldtes det treføddede Sæde, hvorpaa Apols Præstinde, Pythia, sad i det delphiske Tempel og begeistret meddeelte Orakelsvarene fra.

og, kan de ei Sentenser skjære til
i Guders Tungemaal hvert Øieblik:
og, lød end aldrig deres Englesang
i nogen Klubs veltalende Konfert:
og, fandt end ingen Junker, pæn og stram,
dem fra Birouette vinde Dandsens Priis:
og, kjende de saa lidt til Damefransk,
som til hver ny Ballet og Maskerade:
dog derfor ei, som Tosser, blot de veed,
at Kyllinger ei patte, Faar ei bide.
Spørg dem! i hvilken Bund groer Kaalen helst?
Hvorledes kan man vel af Jordens Skjød
bedst lokke Erten frem til tidlig Vext?
Spørg dem! hvor meget Tøi af alt Slags Maal,
der sparsomst nydes bør i hvert Slags Klædning?
Af deres Svar dom upartisk, min Ven!
om nogen Kogebog, om mangt et Skrift,
der foer fra Pressen ud til Lys for os,
vel taler bedre end mit Døttrepar!
Og i hvert Brev, de skrive, tindrer grandt

en skyldfri Sjels det hjertelige Udtryk,
ei laante Følelser i vilde Sving.
O derfor kommer og en Dannemand,
og rækker dem engang en trofast Haand,
gaaer fro med dem sin trange Vaane hen,
seer sunde Børn, der dannes i hans Hjem,
seer sparsom Flid forsøge veltjent Skjærv,
boer uden Gjeld og lever uden Harm,
og signer deres Moder tidt i dem.
End tæller den usminkede Natur
en Skare Venner — og paa dem jeg bygger!"

Ja byg paa dem, Du Ædle! byg paa dem!
Og fast Din Bygning staaer paa Klippens Grund.
Nu kald mig, Livets Herre! naar Du vil!
O jeg har seet Dit Billed her paa Jorden!

F. Høegh Guldberg.

Sang

ved

en brav Mands Grav.

(afsiunget ved Etatsraad Lawætzes Jordefærd.)

Hvor sødt og blidt den Frommes Dage
Henrinde paa Guds skionne Jord!
Nei, utaknemmelig er Klage!
Vor Lod er blid, og skion, og stor.
Dog, Dødelige, fryd dig ved,
At her er ei din Evighed!

Med skyldfrie Barndoms reene Glæder
Vi finde strax vor Vei bestreed;
Og, vil vi, Uskyld blomsterklæder
Vor hele Vaue til vor Død.
Dog, Dødelige, fryd dig ved,
At her er ei din Evighed.

Og bedre frem hver Alder byder
Os Slægter af utalligt Navn,
Lykkesalighed ved Manddoms Dyder
Ved Hædersdaad og virket Gavn.
Dog, Dødelige, fryd dig ved,
At her er ei din Evighed.

Sandt! her er mangen Kamp at stride,
Men her er ogsaa Seir bereed,
Selv med den Lidende at lide,
Og lindre Sorg, er Salighed.
Dog, Dødelige, fryd dig ved,
At her er ei din Evighed.

Selv, naar vi ei formaae at hemme
Betrængtes Nød, Vildfarnes Graad,
Dog Held os, naar vort Hiertes Stemme
Kun vidner, vi har giort vor Daad.
Men, Dødelige, fryd dig ved,
At her er ei din Evighed.

Ja end naar ydmyg' vi fornemme,
Ufeilbarhed er ei vor Lod,
Dog Held os, naar vort Hiertes Stemme
Kun vidner, vi har giort vor Daad;
Men, Dødelige, fryd dig ved,
At her er ei din Evighed.

O sødt og blidt vi see henrinde
Den Frommes Dage paa Guds Jord,
Men som et Lynglimt de forsvinde;
Ei det er, hvad du skabtes for!
Nei, Dødelige, fryd dig ved,
Du skabtes for hin Evighed.

O sødt og blidt vi sage henrinde
Hans Liv, hvis Støv nedlægges her,
Thi det var ædel Daad, hvis Minde
Skal varigt vidne om hans Værd;
Og lønnet nu han frydes ved
Forklarte Aanders Evighed.

Skiønt var hans Liv, og vigt paa Gierder;
Ak tungt og bittert er hans Savn!
Men blidt er Mindet af hans Hæder
For daadfuld Dyd og virket Gavn,
Og lønnet nu han frydes ved
Forklarte Aanders Evighed.

Pram.

Et Sorgenfrie til —

Her er Glædens altid lyse Hiem,
Sorger aldrig nåde til disse Stæder,
Haabets Soelglands trindt omstraaler dem,
Uskyld stille Roe omkring dem spreder.
Og som Kilden mellem Kalmus risler hen,
Lege Tidens Bølger sagte om din Ven.

Selv de Saar, som Skiæbnen slog mit Hierte,
Læges i Naturens Moderskiød,
Dmme Taarer her i Stilhed flød,
Lindrende min længe giemte Smerte.

Elegie
paa en Kirkegaard.

Solen daled' ned bag Vestens Høie:
nys dens sidste Straale hilste mig.
Over Nattens Skygger for mit Øie
bleggul Maane langsom hæver sig.
Sagte Vestenvind om Pilen svæver,
paa dens Blade Aftenduggen bæver.
Fierne Kirkeaarnes dumpe Slag
minde festlig om den sundne Dag.

Vær velkommen Nat! — Mit Blik ledsage,
sysbt i roelig Alvor, dine Trin.

Du mit Held i de hensvundne Dage,
Sielefred! o kom, opfyld mit Sind!
Svæv omkring min Vandring paa de Steder,
der fremkaldte Barndoms rene Glæder,
og Naturens Smiil bag Nattens Slør,
skal fortrylle mig saa omt, som før.

Hist, hvor Maanen klar sin Straale breder
om den ædle Borgers tause Grav;
Og, hvor Stilhed om den Taare freder,
ærligt Venskab den Hensovne gav;
Hist hvor Andagts Flamme Sielen tæder
med en Ild, som reen og hellig brænder,
Der min Fod skal hvile. Der min Siel
froe skal øie Summen af sit Held.

Høie Mure! I, hvis dunkle Skygger
dobbelt minde os om Pligters Krav;
Fred med-hver, som glad sin Vaaning bygger
i det Tempel, Dyden eder gav.

Dobbelt Fred med ham, som roelig hæfter,
selv i Ungdoms Vaar med feireſt Kræfter,
ſine Øine paa det dunkle Sted,
hvor han engang ſtandſe ſkal ſit Fied.

Ingen Larm af tankeløſe Daarer
bryder her min Troe paa Stovets Vard;
Ingen Voldsmands Dagd mit Hierte ſaarer,
Armods dybe Jammer tier her;
Guld og Valde ſynker for mit Die
matte ned i græsbevoxne Høie;
ved den gode Borgers Hæderskrands
taber Diademet her ſin Glands.

O! hvor ſvinde her de nydte Glæder,
ſom ſaa tit bedaarede vor Siel,
med den Glimmerhob af Herligheder,
Der var Summen af vor Fryd og Held.
Sandſers Vellyſt, til hvis Nuus vi iilte,
ſelv naar Døden i dens Bæger ſmilte,

taber her med eet det Trylleslør,
som vor Syn og Hierte hilded' for.

Dyden ene i sin sande Hæder
spreder her sin Straale i min Siel,
vinker mig mod Jordens bedre Slæder
og mod Glimt af Himlens lyse Held.
Roelig hæves Sielen til den Høie,
selv naar Taaren zittrer i mit Øie
ved de Wdles talløse Hvilested,
som jeg lagde her i Jorden ned.

Fred med eder, I, som Mulm indhyller,
I, hvis Hyldest var mit Hierte kier!
For mit Blik sig atter lys fremtryller
hver en Glæde, som vi deelte her.
Kan I skue ned fra Lønnens Sæde
Til den Plet, hvor eders Brødre græde,
Sender da et Smiil til Fredens Dal,
som kan lindre Savnets tunge Qval.

See! en Rad af svundne Dage brzder
Lynsnar frem forbi mit Venneblik.
Hver med Mindet om den Tid mig fryder,
da vi Haand i Haand vor Vandring gik,
fra den første Time da mit Hierte
svoer at dele eders Fryd og Smerte,
til den mørke Stund, da eders Aand
hæved' sig fra mig og Støvets Baand.

Venskab! — Held, at vi dit Gode kiender!
O! dit Maal er ei ved Gravens Rand.
Dobbelt fyrigt, dobbelt varm du brænder
hist i Evighedens lyse Land.
Hver en ædel Drift, som her vi nærte,
skabt ved Godheds Bud i skyldfrit Hjerte,
selv, naar Døden bryder dette Leer,
hist bag Graven sig forynget seer.

Du! hvis Taare paa de blege Kinder,
tung af Kummers Byrde, ruller ned

Glem din Smerte! Hastig Tiden rinder.
Snart dit Øie skuer Gravens Fred
Er du skyldfri, huldt da Jordens Arme
aabnes at neddysse al din Harme.
See! kun Lasten gyser ved dens Krav,
naar den bryder Livets Vandringsstav.

Skiøn og herlig er vor Aftenrøde,
naar ei de forsømte Pligter sig
ruste vores sidste Blund at møde,
giøre Livets Minde skrækkelig,
Naar det brustne Øie fro kan drage
Dækket fra vor Vandel her tilbage,
O! da viser, Fredens Engel liig,
selv i sidste Dødskamp, Graven sig.

Du! Bevidsthed om opfyldte Pligter,
o! hvor sød, hvor lønnende er du!
Yngling, Mand, og Olding ei du svigter,
naar hans Hierte kommer dig ihu.

Her, for Kampens Meie du hereder
ham i Stilhed Livets bedste Glæder;
Hist bag Graaen som en trofast Ven
favner du til Fryd hans Siel igien.

O! dit Minde vogsaa mig ledsage
ad den Vane, her jeg vandrer paa,
Fast i Kummers tvig tildeelte Dage,
Lindrende du ved min Side staae;
Da skal Dodens Varsel fra mit Hierte
lede hvert et Spor af Jordens Smerte,
og min Aand fra Himlen smile ned
frydefuld til Støvets Hvilested.

Brink Seidelin.

Blandt Gravene.

I stille Hvile slummer her
Den trætte Vandringsmand.
Ei Solens Ild ham brænder meer,
Ei Stormen føler han.
Den tunge Vandringsstav
Han glad nedlagde ved sin Grav,
Og Byrden fra hans Skuldre gleed
Nu hviler han i Fred.

Her under glatte Marmorsteen
Hist under sunkne Muld
Den Riges som den Usles Been,
Fandt lige venligt Skiul,
Til begges Hvilested,
Ømt huldе Luna smiler ned.

Charis. 1801.

Og begges Gravhoi blinker vaad
Af Duggens Perlegraad.

Du de Henfarnes tause Boe,
Hoitidelig mig vær!
Dit stille uforstyrret Roe
Indbyder du mig her.
Trindt om mig herster Fred,
Og i min Barm er Gravens Fred.
Her dover ei Bacchanters Sang
Min Harpes svage Klang.

Den Sæd, som her i Jordens Skiod
Til Støv nu smulner hen,
Engang — saa Almagts Stemme bød —
Skal spire frem igien.
Den modnes skal til Frugt,
Den Udsæd, her blev indelukt.
Den kommer, Hesteys store Stund!
Forbi er Dodens Blund.

Rind, Taare! da, — rind sagtelig
Ved tabte Venners Muld!
O snarlig Døden nærmer sig —
Dens Nøgle er vennehuld.
Til Hvile kalder den;
Forener kierligt Ven med Ven.
En Roe, som Jorden aldrig gav,
Omgiver Dødes Grav.

Hiin Lilje, som paa Grabhøis Top
Sit Bæger lukker til,
Ved Morgenroden vaagner op,
Og føler Solens Smiil.
I al sin Pryde den
Staaer til fornyet Liv igien;
Saa vaagner op til bedre Vaar,
Hvad her til Hvile gaaer!

En Morgensol oprinde skal
I herlig Foraarsprage,

Og straale ned i Dødens Dal;
Hvor Støv hos Støv er lagt,
Og Bæsner uden Tal
Af Gravens Giemmer frembgaae skal
Til Liv, som aldrig meer forgaaer,
Til skion og evig Vaar.

Skiælv ei for mørken Grav, min Aand!
Betragt den uden Gru!
Den laser kun det svage Baand,
Som fængsler Tanken nu.
Udødelig og fri,
Fra Jordens trange tunge Sti
Med Himmelflugt du haster frem
Til Aanders bedre Hiem!

Her, hvor i Nattens tause Stund
Jeg mellem Grave gaaer,
Hvor Brødres Støv i venligt Blund
Om Livets Morgen spaaer —

Hvor Stjerner blinke ned
Til Dodes tause Hvilested —
Her hæver sig min glade Aand
Hoit over Jordens Baand.

O bort med Daarskabs usle Tant!
Bort, Lastens Giøgleværd!
Du aldrig blænder den, som fandt
Sin Aands det store Værd! —
O hisset er mit Hiem —
Did, did jeg freidig stunder frem!
Mit sidste Blik til Dodens Boe
Skal tolke Fromheds Roe!

Religion! din Fakkels Skin
Til Maalet leder hen.
I Gravens Nat der trænger ind,
Og skaber Dag af den.
Du, Stovets Himmeltrost,
Jeg hore glad din Guddoms Røst!

Naar matte Blik i Døden brast,
Ved dig jeg holde fast!

O slumrer, Brødre! slumrer her,
I trætte Vandringsmænd!
O Fred med Eder, Fred med hver,
Som her var Dydens Ven! —
Maaskee blandt eders Tal
Og snart min Gravhøi grønnes skal —
Da seer med salig Frygd min Aand
Ned til de brudte Baand.

Liebenberg.

Afskedstimen.

Fr. K. M. K. helliget.

Strengt er Skiæbnens Bud, hver Livets Glæde
Iiler os med Lynets Flugt forbi;
Dunge Taarer snart det Øie væde,
Som nys Himlens Vellyst tindred i.

O selv Venskabs blide stille Skygger
Dydens lyse Helligdommes Fred
Ei de Dødeliges Frynd betrygger;
Daaren drømmer her om Varighed.

Nyd din Lykke, naar sig ædle bøie
Vennehulde, kierlige mod dig
See med salig Frynd i Frommes Øie
Siælens Reenhed at afbilde sig.

Dage dig, som Øieblikke, glide
Der, hvor Dydens Datter skaber Lyst,
Hvor den huldе vanker ved din Side,
Hvor du hører hendes kiere Røst.

Henrykt føl, at hendes Fodspor give
Floras skionne Dottre dobbelt Værd,
See din hele glade Kreds at blive
Dig ved hendes Bifald dobbelt kiær.

O! men hastig Glædens Morder iler,
Rædsomt lyder Afskeedstimens Slag,
Øde Tomhed i dit Eden hviler;
Mulm og Nat afbrød din korte Dag.

Mørk Erindring rundt omkring dig svæver,
Tabte Glæders Gienfærd reise sig;
Svagt kun Haabet da dit Hierte hæver,
At de Gode kierlig mindes dig.

Ch. A. Lund.

Trøsten.

De Aar henrinde fage,
Thi lad Kummer Dit Hierte ei nage!
De Aar henrinde fage,
Snart Livet er forbi.

Snart Livet er forbi :,:
Da endes hver en Plage;
Thi lad Kummer Dit Hierte ei nage!
Da endes hver en Plage,
Og Du er glad og fri!

Og Du er glad og fri :,:
Vort Haab kan ei bedrage,
Thi lad Kummer Dit Hierte ei nage;
Vort Haab kan ei bedrage;
Det smiler hisset fra.

Det smiler hisset fra :,:
Og spaaer om blide Dage
Thi lad Kummer Dit Hierte ei nage!
Det spaaer om blide Dage,
Hvi vil Du sørge da?

Hvi vil Du sørge da :,:
Uskionsom er Din Klage,
Thi lad Kummer Dit Hierte ei nage!
Uskionsom er din Klage!
Snart er Du glad og fri.

Snart er Du glad og fri :,:
Alt her Du Fryd kan smage,
Thi lad Kummer Dit Hierte ei nage!
Alt her Du Fryd kan smage
Ved Venskabs Trylleri.

Chor:

Ved Venskabs Trylleri :,:
Alt her vi Sorg bortjage:
Thi lad Kummer Dit Hierte ei nage!
Alt her vi Sorg bortjage!
Dig, Venskab! hylde vi!

Abrahamson.

Ynglingens Afskeed.

Wir betrachten die Zeit, mit der wir kommen und gehn, die jeden Wechsel unsrer Thätigkeit und Empfindung, und alle Veränderungen unsers innern Wesens faßte, gleichsam als einen lieben vertrauten Theil unser selbst, von dem wir uns nicht ohne innige Bewegung gerissen fühlen können.

Starke.

Sidste, sidste Gang jeg hilser Eder,
smaae Syringer, som jeg plantet har!
I, hvis Mulm nu Kummer om mig spreder,
I, hvis Mulm saa glæderigt mig var!
Hvert et Glimt af Dag og Lys I fierne!
tifold Nat er Vemod tifold Kjer.
Maanen skjule sig, og ingen Stjerne
smile Fred til fredlost Hjerte her!

Længe Suk paa dine Strænge bæve,
elskte Harpe! Du min Kummers Ven!
Og i dem min Afsked venligt svæve
over alle Lundens Træer hen!
Ak! Farvel, Farvel jeg Eder byder;
voxer, grønnes, blomstrer her i Fred! —
O jeg hører det, og tungt det lyder:
et Farvel til mig I vifte ned!

Snart, naar Dagen over Eder stiger,
snart, naar Lærken vækker Alt til Lyst,
ene kummerfuld og taus jeg viger
langt fra Eder, bort til fremmed Kyst.
Der, man spaaer, jeg større Held skal finde —
større Held, end her jeg nød saa trygt,
hvor hvert Træ, hver Blomst var min Veninde,
hvor hver Fugl sit Rede jeg har bygt!

Fader! jeg Dit strænge Bud skal følge,
søge Lykken, flye fra den og Dig.
Viid: kun her den smiler! Ud hver Bølge
fjerned Hjem og Lykke meer fra mig. —
O var denne Roses Lod mig givet,
var jeg Liljen, som ved Bækken staaer!
Her den op af Jorden steeg til Livet,
her den blomstrer, her den og forgaaer.

Lundens Nymfer Eder omt beskjærme,
smaae Syringer, som jeg plantet har!
Ingen Slente sig til Stedet nærme!
Fredet boe hver Fugl, som hjer mig var!
Vilde Glæder langt fra Lunden vige!
Kun for tause Sorg den Fristed er.
Træets Viften, Fuglens Qvidren sige:
"Vilhelms Glæde har man jordet her!"

Solen alt paa Kirkespiret lyser,
Lunden rødmer, Vedeklokken gaaer:
Dødens Kulde gjennem Sjelen gyser,
Kinden blegner, ængstligt Hjertet slaaer. —
Fred med Eder, Vidner til min Klage!
forhen Vidner til min Fred, mit Held!
Sidste, sidste Gang I her modtage,
Træer! Fugle! mit Farvel! — Farvel!

F. Høegh Guldberg.

Vise
for
Søefolket i Korsøer
i Anledning
af deres Høitidelighed *
den 14 Martii 1800.

Mel. Vi Søemænd gior ei mange Ord ꝛc.

Velkommen paa vor Høytids-Dag,
Hvo fredelig indtræder!
Velkommen, hvo i ærligt Lag
Vil dele vore Glæder!

* Denne Høitidelighed bestod i et Dyst-Løb paa Søen mellem tvende dertil udsøgte Kæmper, en Skik der er meget gammel, blandt Søefolket i Korsøer, og hvis egentlige Oprindelse skjuler sig i Mørke. Høitideligheden endtes, som den plejer, med et Gilde, ligesaa udmærket ved broderlig Enighed, som ved sjælden Gjæstfrihed og ædel Anstændighed.

Velkommen, hvo med villig Aand
Vil fryde og vil gavne,
Ham række vi en trofast Haand,
Som Broder vi ham favne.

Thi her i denne jævne Kreds
Maa Kunst og Stivhed vige:
Naar Hjertet det er vel tilfreds,
Bør Tungen frit det sige:
Ej Sleedskhed gjelder her og Tvang,
Ej Stoltheds usle Lære:
Nej, Ærlighed den er vor Rang
Og Eenighed vor Ære.

Og Held os Brødre! at saa fro
Vor Jubel-Røst kan lyde:
Held os! at vi saa trygt i Ro
Kan os tilhobe fryde:
Held os! at vi os samle kan
Til muntert Venne-Gilde.

Naar hist i mangt et andet Land
Det gaaer saa saare ilde,

Naar der saa mangen lider Nød,
Og ingen Lise finder:
Og Mangen sukker efter Brød
Med blege, gustne Kinder,
Og Mangen rives fra sin Ven
For langt ifra ham at bløde,
Og Mangen staaer forsadt igjen,
Og græder før de Døde.

Nei vi har Fred, Tak Himlen skee!
Som os den huld bevarer:
Ei Grumheds-Sorgespil vi see,
Ej Krigens mange Farer:
Ej blodigt Sværd mod Brødres Bryst
Vi nødes til at vende,
Som Venner kiæmpe vi vor Dyst,
Som Venner vi den ende.

Thi klinke vi nu Fredens Skaal,
Den stedse-om os hegne!
Gid intet fiendtligt Morderstaal
Maae naae til Danmarks Egne!
Skaal for vor Konge og hans Søn,
Som os ved Freden glæder,
Skaal for Enhver, hvis Raad og Bøn
Er Landets Ro og Hæder.

Skaal for enhver, som elsker Flid,
Skaal for hver nyttig Borger,
Skaal for enhver, som mild og blid
Vil lindre andres Sorger,
Skaal for hver Mage tro og huld,
Skaal for hver elsket Pige,
Skaal for hver Ven, der reen som Guld
Sin Ven vil aldrig svige.

Nu Brødre! slutter Eders Sang;
Thi det er vel paa Tide,

Dog glemmer ej ved Glassets Klang,
At mange Usle lide.
Nei, lad os børe Armods Bøn
Og trøste dem, som græde:
Vor Fest da vorder dobbelt skjøn
Naar vi den Arme glæde.

Gutfeld.

I min Ven P. Collets Stambog.

Ad næsten modsat Sti gik begges Aand
Endskiøndt til samme ædle Maal vi stunded':
Dog Sandheds Skytsaand os at samles unded',
Ved Borgerfriheds Alter Haand i Haand.
O skulde vi da ikke haabe, Ven!
Saa fierne Veie Lykken os vil leede,
Den giemmer os endnu engang den Glæde,
At mødes ved dens Alterfod igien.

V. L. Rahbek.

I en Stambog.

Dig selv et Nok; paa ingen Vennes arm
fortroelig stattet, Livets Vei du træde;
O! — ei den Gud, som skabte os til Glæde —
Erfaring grov den Lærdom i vor Barm!
thi vee enhver, naar ei hans Hoveds Lov
med Hiertets alt for varme Drift forenes,
hans tause Himmel snart er Ondskabs Rov,
Snart Taaren i hans vilde Blik forstenes,
men dobbelt vee ham! hvis han kiender ei
den søde Fryd, der tit er skiult i Taarer,
Og haaner alle dem med Navn af Daarer,
som Hiertet lokked' fra Fornuftens Vei.
Han har ei følt, hvor sødt det er at lide

I Kummers bittre Stund paa prøvet Ven!
hvor sødt det er, naar fra hinandens Side
man reves bort, at samles saa igien.
Hvor sødt det er — O lad os hedde Taarer!
og er jeg god, lad mig kun kaldes svag,
jeg frygter ei mit Hoveds Dom, ei Nag;
jeg elsker, hvad det ikke kiender — Taarer;
thi hvorsomhelst min stille Vandring gaaer,
hen over Sneefield, eller giennem Sletter,
jeg den Bevidsthed over alting sætter,
at omt i denne Barm et Hierte slaaer.
Tag dette Blad! og hør mit Hiertes Troe,
du, veed jeg, smiler ei ad mine Drømme.
Jeg Sympathiens Blomst har seet at groe,
har seet dens Glands i vaade Øine svømme!
Paa Gud og Dyd og Mennesker jeg troer,
O! ræk mig Haanden, hvis du troer det samme.
I Gienskin kun af denne Tankes Flamme
fremelskes Spiren til at blive stor.

L. Kruse.

Vennesang.

O du som knytted' vor Samfundsbaand,
Som huld forædled' vor skyldfrie Glæde;
Du varme, mandige Broderaand!
Tag atter blant os dit gamle Sæde!
O vink paa ny i vor Kreds tilbage
Hvert Held, hver Lyst, som de svundne Dage
Os fordum gav! —

Snart fire Lustra er' rundne hen:
Vi uden Anger dem saae henrinde;
De gav os mangen en ædel Ven;
De tog ham fra os — dog blev hans Minde;
Og varmt og trofast hans Broderhjerte
Vort Selskab mindtes med Savn og Smerte,
Og sigted' os.

Os blid og festlig omsvæver her

O Brødre! Tanken om fordums Glæder:
Een Aand, eet Ønske besjælte hver:
At fremme Broderens Lyst og Hæder;
Hid, som til Hiemmet, vi froe heniilte:
Os Venskab altid imøde smiilte,
Og dvæled' her.

Her glemtes villig ved tvangfrit Bord
Hver fordums Tvist, som hver svunden Smerte:
Harmonisk eenig lød Sangens Chor
Ei blot i Toner, men og i Hierte;
Og Brødres Haandtryk og Favntag endte
Den skionne Aften, og hiem vi vendte
Med stille Fryd.

O Venner! er da den Tid forbi?
Forlod vor Skytsaand sit yndte Sæde?
Er Baandet løsnet? ophørte vi
Med Lyst at virke til fælles Glæde?

Nei Pagtens Minde vor Aand opliue,
Og aldrig, aldrig vi sønderrive
Det skionne Baand!

Vor huldе Skytsaand! forlad os ei!
Paa ny du adle vor skyldfrie Glæde;
Bestrøe med Roser den Livets Vei
Der ofte falder saa tung at træde!
Og da — i prøvede Venners Arme
Med ædel Fasthed og mandig Varme
Vi signe dig! —

Pavels.

Sonnet. Til Lina.

Ned paa Oldtids steenbekrandste Høie
Synker Dagens sidste Purpurskiær;
Huld det speiler sig i Linas Øie,
O! som ofte gierne vandrer der.

Pige! tænk dig kun i Alfsols Dage,
Pluk kun Mosset af den brede Steen;
Lige dydig iler du tilbage,
Og dit Hiertes Fryd er lige reen!

Gierne seer din Ven, at der du sværmer,
Det mod Flanens vidnelige Krands
Og mod Smigers Tryllelys beskiermer;
Og naar seent din Grav af Maaneus Glands
Mildt ombæves, sig din Skygge nærmer
Let og frie til Aftenhorets Dands.

L. Kruse.

Glæden.

En Romance.

Mel. Unge Pige i din Vaar ꝛc.

Glæden Livets Rose er,
Skionheds bedste Smykke!
Held! o trefold Held enhver,
Som dermed har Lykke!

Ikke blot i Livets Vaar
blomstrer den, og trives;
selv den kolde Alders Aar
tidt ved den oplives.

Den er ingen Drivhusblomst,
og kan aldrig blive.
Snarlig faaer den sin Bekomst,
naar man den vil drive.

Charis, 1801. C.

Den for tet ei plantes maa,
skal den groe og bære.
Hver, som er for gridsk derpaa,
maa den meest undvære.

Men for alting kræver den
stedse reene Hænder;
ellers gaaer den ud igien,
som saa ofte hænder.

Brødre! thi en Skaal for hver,
hvem den Rose pryder!
Hver, hvis skionne Smykke er
Glæde, Ynde, Dyder!

K. L. Rahbek.

Epistel

til

Frederik Høegh-Guldberg

ved

Hans Søns, Oves Fødsel

den 25 Sept. 1798.

Du har en Søn! Jeg seer Dig stille
i Glædens Ruus betragte denne Søn,
og i Dit Blik jeg Salighed seer spille,
og taus Din Læbe aabne sig til Bøn,
som fuld af Tak Du op til Glædens Fader sender.
Sig nu igjen Dit Blik til Din Marie vender,
hvor fuld af Modersorg og Lyst
hun trykker Ove til sit Bryst.
Saa blideligt fra hendes Die

et venligt Blik nu moder Dit;

men aldrig før det var saa omt, saa blidt.
Nu hen mod hende seer jeg Dig at boie
Dit glade Aasyn . . . . . Himlens Salighed
nu over begge stige ned,
hidsendt fra Godheds Gud; og hendes Tale
er kun det glade Suk, der langsom bæver frem;
en Taare er Dit Svar. Kun glade Aander tale
saa med hinanden hist i Glædens Hjem.

Lykkalig jeg, at selv jeg kjender,

ja! længe kjendte alt en Faders Held!
og derfor nu af Samfryd brænder
ved Eders Fryd min hele Sjel
i qvægende, forynet Lue.
Marie! Guldberg! I, hvis lille Stue
er Dyds og Venskabs Helligdom,
hvor tidt med sorgbetynget Sind jeg kom
men altid trøstet gik tilbage,
I venlige min Sang modtage,
der lyder her, mens Alt til Ro er dysset ind,

og Maanens Lys paa Ruden bæver!
Ved natlig Lampes blide Skin,
som hellig Stilhed blid omsvæver,
jeg hilser Eder. Tungsinds Aand
med susende og mørke Vinger
i langsom Flugt sig om min Isse svinger
med gyldent Bæger i sin Haand.
Men det, som i hans Bæger flyder,
er Alvors bittersøde Lægedrik;
og majestætisk blid han gyder
syv Draaber ned i Glædens Kalk. Jeg ser
den ei endnu ublandet, reen at smage;
og ak, saa tidt han tog den heelt tilbage!
Dig, Guldberg! rækker jeg til denne Fest
som Ven
mit Bæger. O hvis Dine Læber finde
min Drik for bitter, ræk mig det igien!
Og med de Taarer, som endnu deri skal rinde,
jeg ene det udtømme vil.
Ei lad Marie Drikken smage

men luk i Skynding Bægret til!
Useet af hende giv mig det tilbage,
ifald Du troer: at Tungsindz Rost
et Øieblik forbittre Skulde
den fro, den blide Moderlyst
og vække Mismod hos den Hulde!
Det hellige, det høie Moderkald
opfyldes bedst med blidt og roligt Hjerte.
Ve Den, som med unødig Smerte
forøger moderlige Taarers Tal!

Du har en Søn! Berusst af Faderglæde
i høie Jubelskrig Du bryder ud
og priser inderligt Algodheds Gud,
mens samme Taarer Dine Kinder vælde.
Og Held Dig! — Dog, har Du betænkt derhos
den store Hær af høie Pligter,
som følge med Din Fryd, Din Ros?
hvoraf enhver den Mindste, som Du svigter,
frembringer Taarer, Sorg og Nag,
saa vist som Solen bringer Dag.

Kan Du med kjekt, uskrækket Die
i Nattens alvorrige Stund —
naar Din Marie sodt i saligt Blund
seer Himlens Aander fra det Høie
besynge fro ved Harpelyd
en Moders Værd, en Moders Fryd —
o kan Du da, foruden ræd at bæve,
see disse Pligter svæve
i talrigt, helligt Kor
forbi Dit Blik? Og tør Du sige
med Manddoms Mund og freidigt Ord:
ei blot Du vil, men og Du kan dem aldrig svige?

Ynd Venskabs Haand, endog naar den,
af Tungsind ført, Advarsels Streng berører!
O Han fortiener kun en Ven,
der villig, ogsaa da, dens Toner hører!

Dog Guldberg! Du — som adlet Mand,
ei ved Din Faders Rang men ved hans Dyder,
dem tro han lærte Dig — Du villig lyder
hvert Bud, som Æren byde kan.

Den Aand, der blev Din Gave,
er fri som Fuglen, men er Slave
af Borgerpligt og Ærens Kald.
Og hvad er Æren Dig? Ei Adel,
maalt efter Guld og Ahners Tal,
men Daad og Vandel uden Dadel
som Borger, Fader og som Mand:
og ei den Rettighed, at staae bag Kongers Stole
og bære vatret Baand paa guldindvirket Kjole,
men gavnlig Daad for Fædreland,
urokket Trofasthed ved Sandheds Banner,
og Trods mod store og mod smaae Tyranner,
der haane, krænke Dyd og Ret.
O! denne eneste, vor sande Ære,
den kan, den skal, min Guldberg lære
ved Tale og ved Daad sin Ret.
Alt seer jeg ham, Din Søn, at træde
som Yngling frem, oplært ved Dig,
paa Kundskab, Ædelsind og Dyder rig,
selvlokket Stammefaders Glæde.

Kodanske Musers Kor, hvis Ven,
hvis tro, hvis huldeste Moecen
Din Fader var, skal Alle ile,
for med den bedste Krands til Lon,
at krandse fro hans Sonneson,
i det de venligt Oldingen tilsmile.

Se! det er Banen, lys og skjon,
som, fulgt af Haabet, Sjelens Tryllerinde,
mig Venskabs yndige Gudinde
har for Din Ove viist. Men ak! i natligt Slor
han kommer, Tungsinds Aland, saa mork som for;
de lyde varslende, hans tunge Vinger;
han maler mig med langsom Finger
et dunkelt Træk af Fremtids Stund.

Dig viser han mig, Gudberg! stille
med vaagnet Blik fra Nattens Blund
til Dybsinds Granken hen at ile.
Du grunder paa hver Mening om,
hver Vanarts Drift i spæde Bryst at rette;
og paa, hvorledes bedst til Kundskabs Helligdom

Du kan med Faderhaand ham Veien lette;
end seer jeg Dig ved huusligt Bord,
i venlig Tale med Marie,
til denne Gransken Eders Ord
med varme Hjerter at indvie;
indtil Din Oves Kjertegn, Leeg og Raab
lydt glædefuldt om Eder lyde
og hele Talen sødt afbryde,
i det de kalde kun til Fryd og Haab.
Ved Aftenstund i Havens Gange,
maaske i Selskab med en Ven,
ved Nattergalens blide Sange,
mens Stjerner smykke Himmelen,
hinanden Arm i Arm, gjentage
I kjere Overlæg igjen.

Alene Dyds og Sandheds Ven,
som kun i nyttig Daad og huuslig Fryd vil smage,
hvad der er Held; som ene troer
det Borgers Pligt og Mandens Hæder,
ved hver sin Handling, hvert sit Ord

at virke Held og Andres Glæder;
det er den Mand, hvortil
Din og Maries Søn Du danne vil.

Men atter Tungsinds Vingeslag jeg hører —
naar skal jeg dem ei høre meer! —
og med sin Gjallerstav mit Øie han berører,
saa Fremtids Forhæng jeg oprullet seer.
Med foldet Pande, mørknet Øie
jeg seer Dig grundende at bøje
taus i Din Haand Dit Hoved ned.

Det er ei nok: en Yngling veed,
at Dyd er ene Mandens Lykke,
blot ved sit eget Værd os elskelig;
med Afsky skal han ogsaa tænke sig
hver Last og kjende den i hvert det Smykke,
som Ungdoms Sands og vildnet Sind
den pynter med, hvis ei at han skal hildes
i dunkle Labyrinter ind,
og fra den rette Vei forvildes,
der, søgt ved Anger, findes seent igjen.

Den var, den er endnu en Gaade,
og ingen Bog opløser den,
og ingen Teori kan raade
i denne Kunst: at lære Mennesket
at skye de tryllende Sirener,
der lokkende omgive det
i tusinde og idel nye Scener
fra Vuggens blide Ro til Gravens sikkre Favn;
hvoraf hver enkelt tidt med borget Navn,
der blænder os, vort Øie til sig trækker,
og da med kjelen Arm os rækker
det Bæger, paa hvis Rand
en usel Draabe Honning svømmer,
men som, naar dristig man det tømmer,
tilbunds er fyldt med Gift, og kan,
har det engang berørt vor Læbe,
vor Fryd i seneste Fremtid dræbe.
En kjærlig Fader bedst kan her
det Slør fra vore Øine drage
der laaner hine Tryllerinder Værd:

alene ham det muligt er,
saa varligt Sporet bort at tage,
at ei det Baand, hvis Navn er Kjerlighed,
der til vor hele Art os binder,
til Qval for os skal briste med.
Hertil en Fader ene finder
i Modgang Kraft, i Medgang Stadighed;
det er hos ham Naturens Gave.

"Elsk Dyden! blot fordi kun den er sømmelig!
Kjend Lasten, ogsaa naar den tryller Dig!
og had den fast, men vink dens Slave!"
saa lærer værdig Fader fro sin Søn
og har i Hjertet alt sin Lon,
som i sin Følelse den Rettesnor, der leder
af tusind Midler ham de bedste vælge sig.
Med denne Tro jeg tør tilraabe Dig:
Held Dve! han har Dig til Fader.

Ve Yuglingen, som skal i fremmedt Ledebaand,
maaske kun ført af leiet Haand,
gaae frem, og ind paa Livets Bane træde!

Han venter seen og sparsom Glæde;
thi vildsom, stibrig er hans Vei.
Og kun vor fælleds gode Fader,
hvis Blik for os at vaage ei oflader,
kan vogte ham, han saubler ei.

Igjennem alle Livets-Farer,
Sireners Trylleri og Lumskheds Snarer,
Din og Maries Haand skal lede Ove frem.
Alt seer jeg Eder i det glade Hjem
om Snese Aar det Syn at nyde:
at han staaer frem som dannet Mand
med ædelt Hjerte, lys Forstand
og Kraft, til Logns og Urets Magt at bryde;
kun beielig, hvor Lov og Ret det byder.
Jeg hører Eders glade Raab at lyde:
"hav Tak, o Gud! at Ove er vor Syn!
Han var vort Haab; han er vor Trost og Lon.

Dog — hvi skal Vennesang forstie,
at Sorg og Kummer vistnok bie
paa ham som Borger og som Mand,

naar han med virksom Aand sit Fædreland
ei blot som Leiesvend vil tjene?
Hvis hævdet Dumhed bliver vaer,
at mindste Grad fortrinligt Værd han har,
strax dens Apostler sig forene;
ved Magt, ved List, ved Logn, ved Nedrighed
hans Virkekraft de trykke ned;
hver Plan, han vil til deres Skræk udføre
for Ret og Sandhed, de tilintetgjøre;
ved tusind Kneb skal smukt udpyntet Last,
hans Arvefjende, deres Magt forøge
og, skjult i Baghold, træsk forsøge,
om vel hans Rygte staaer urokket fast.
Og Ve ham, om de mindste Feil opdage,
der kan fornedre ham til deres Rang!
Med bitter Haan og Pobelsang
de glade hvert hans Værk, hver Daad modtage;
og, stedse ivrige, de hvile ei,
før de med Kummer har bestræt hans Vei,
omstænget hver hans Id med Hindring

og prøvet paa, med giftigt Vid,
ei blot for hans men fjerne Tid
at sværte ham og hans Erindring.

Dog, stærk ved Manddoms Kraft for gode Sag,
som Egen stærk i Stormens Brag,
som Klippen staaer blandt Bølgeslag,
den Ædle staaer, og Avinds Pile
skal matte synke for hans Fod;
thi Sandhed er hans Skjold, og Dyd hans Mod.
Fra Tronens Glands, og om han stod
paa Baalet, kan han freidigt smile
ad Voldsmænds Sværd og Pøbelskrig.
Hans faste Ven er Gud i Himlen;
og rolig, fro han hæver sig
til Evighedens Glands op over Vrimlen,
som her, forvilder og forfører,
hans sidste Aandedrag maaske med Fryd har hørt. —

Vil Du, Din Ø v e skal ei være
for hver politisk Storm et Spil,

da bør han snart som Borger lære,
Magnatens Gunst er ingen Ære,
og det ei Ret, som Mængden vil.
Ja, Ve Enhver, der beiler til
Hiins eller Dennes Ros at vinde!
Strax, er han ædel, vil han finde:
at næsten aldrig denne Gunst
var Dydens Løn; og snart, som Dunst
ved mindste Storm, den vil forsvinde.

Ei Bifald kan den Ædle være kjært,
hvor herskesyg Magnat staaer fræk ved Velfærdsroret
og troer: en Stat er vel regjert,
naar han, og Slæng, og Fille vel er føret.
Forfølgelse og Had han svor mod Hver,
som Ret og Sandhed dristig har fortolket. —

Ei beile Sandheds Ven til Ros hos Folket!
Tidt blev den Lastens Lod, og altid tvilsom er.
Fra Sandheds Vei af Præst og Jarl forvildet,
det dømmer kun sit Held, sin Ret,
som det er hungrigt eller mæt.

I Sovn ved Magtens Kunster hildet
det hader Den, som vækker det,
men troer paa Den, som smigrer fræk dets Laster.
Og, slaaer dets Rasen løs, opstaaer der Borgerplid;
ei sin Tyrans men Lovens Alag det kaster.
Saa lærer vor og fjerne Tid.

Thi bør Du hærde Oves Hjerte
mod Verdens Dadel og dens Ros!
Vor Vandel blot kan hædre os.
Fortræd og Kummer stedse bo'de hos
den Mand, som fandt sin Fryd og Smerte
blot i sin Samtids Bifald: Let, som Dunst,
forgaaer dets Trylleglands paa Gravens Bredde;
og Sandheds stærke Røst omsider dog skal redde
den Ædles Ros, skjøndt det ham nægtede sin Gunst.
I Mørket Tidens Løb vort Navn kan dølge;
men evig skal enhver vor mindste Daad
som Aarsag være i en evig Følge
af Virkekraft. Den Tanke bør vort Raab
i hver vor mindste Handling være,

og ei den usle Ære:

at glimre her et Øieblik,
her, hvor med os hver Skurk kan dele denne Ære;
hvor Dyd sin Løn og Last sin Straf fast aldrig fik.

Nei! fremfor Alt Du bør Din Ove lære
kun * Din og Leonards Lykkaligheed!
vor Jords det bedste Held er Sjelefred;
den største Roes, at have gavnet;
Han gavned' ofte meest, hvis Navn ei Verden veed;
den største Fryd er Mands og Fader-Navnet;
og Han dør bedst og meest tilfreds,
som dør ukjendt af Verden og kun savnet
i stille, huuslig Kreds,
hvis Fryd han var.

Men hvi skal jeg afmale
for Dig en Fryd, hvis Tolk Dig Muser valgte til,
hvorom kun Din den yndte Lyras Spil
os værdigt skjønt kan tale?

J. Smith.

* Se Fjerdingaarsskriftet For Sandhed, 2det Binds 2det Hæfte 1798 S. 177.

Til
en Forgiætmigei
tegnet til
Frue C. Collet
ved hendes Afreise.

Blandt Floras favre Døttres Hær
Du maae i Skionhed mangen vige,
For Hiertet er du uden Lige:
Du Mindets er.
Tit skilles de paa Livets Vei,
Der Haand i Haand den vilde vandre,
Omt du dem helser fra hverandre
Forglemmigei!

Naar langt fra dyrebare Pige
Trofaste Elsker græmmer sig

Man seer ham længselfuld at hige
At eine dig.
Opdager han dig paa sin Vei,
Han sværmer sig hos elskte Pige,
Hvis Læber og hvis Blik ham sige:
Forglemmigei.

Tit letsind flygtig Mage daares
At glemme Løfte, Pligt, og sig;
Han vaad af samme Hustrues Taarer
Da finde dig!
Paa huslig Dyds og Lykkes Vei —
Du kierlig kalde ham tilbage,
I Hymens Navn du ham gientage:
Forglemmigei!

Stor er din Priis fra Elskovs Hænder;
Selv Hymen ei dit Værd forsmaaer,
Tit samme Venskab og erkiender,
Hvad du formaaer;

Selv naar paa Egennyttens Vei
Den kolde Verden alt vil glemme;
Dit Hjertet minder ved din Stemme
Forglem mig ei!

Men du, som aldrig glemmer Venner,
Som Venner aldrig glemme dig;
Mon ydmyg Mindeblomst fortiener
At tækkes dig!
Naar — gid ad Helbs og Helbreds Vei! —
Du smart af Vennefavn skal drage,
Den ofte dig fra os gientage:
Vi glemmes ei!

V. L. Rahbek.

Philarets Epistel

til

Philomelus. *

En Jambe.

Der Himmel hat uns lieb! sein Geld
gab er den Herrn der Welt.
Uns aber gab er mehr als Geld:
ein Herz, das wenig wünscht und, was es wünscht, erhält,
und in die Hand ein frohes Saitenspiel.
Briefe in Versen, 2 D. S. 51.

Da jeg den skjønne Krands ved Erens Maal,
min elskte Philomelus! viste Dig:
da jeg den Gnist, der sov end i Din Sjel,

* Den filosofiske Deel af denne Epistel er taget af det Tyske.

forvandlede til et Dig helligt Blus:
5 da mangen Kunst, saa mangen Gjenvei blev
Dig lært af mig, som Love for Dit Løb:
da følte jeg dog tidt i stille Sind,
at ei min Pligt var endt, at end Di stod
paa vildsom Korsvei i en Kreds af Tvik.
10 Saa mangen Sti, betraadt og kjendt af Faa,
sig slynger op til det forønskte Maal.
Hiin smykker sig med Vaarens Blomsterhær,
hiin taber sig i mørke Skyggers Nat,
og denne snoer sig langs med bratte Fjeld,
15 nær frygtelige Bredder, dødfuld op.
Og derfor skal Enhver, i Hvo han er,
der under Dyds og Viisdoms Vingely
ei Bjergets Top bestiger, miste Dig,
det ædle Løbs uvisnelige Krands!
20 Lad Pøblens Hob, ved feige Smiger kjøbt,
forgude ham med Klap og Bravoraab,
for ham er Efterverdnens Krands dog tabt,
der pryder kun den ædle SangersIsse!

Det er Dit Bud: at jeg med Vennehaand,
meer øvet Øie, meer erfaren Fod
skal lede Dig ind paa den rette Vei.
Velan, modtag — ei Hvad jeg selv opfandt.
Den syge Dødelige har dog kun
hver Traad i Labyrinten ovenfra —.
modtag hvad en veldædig Genius,
en Himles Engel, sendt fra Sangens Gud
i natligt Syn, mig broderhuld har lært!

Den rene Bæk gaaer ud fra rene Væld.
Vil ei med tomme Talers Bjældeklang
Du snige Dig ved List det Bifald til
som Du for Retfærds Dom ei tør sige tor,
da hellige, min Ven! Dit Hjerte først!
At elske Gud er Visdoms Grundvold, og
at ære ham er alle Dyders Sum!
Nævn i Naturen, Hvad der ligner ham!
Mon Forsten i sit Purpurs Herlighed?
mon Engens Blomsterklædning, Solens Ild?
mon Stjernebeltets Tindren, Maanens Smiil?

mon Tordnens Dommerrest, mon Lynets Flugt?
Nævn i Naturen, Hvad der ligner ham,
Hvo der er stor som han, er god som han,
som han retfærdig, fuld af Miskundhed!
For ham fuldendes Hymnens Ornesprog,
for ham begyndes Odens Bolgeslag!
Den, der ei tænker ham med sonligt Haab,
ei nævner ham med sonlig Ærefrygt,
Hvad mægter han? Hvad er hans Mod? hans Id?
Og, sang han end om Jords og Himles Gud,
hvad Bjerg gav dog vel Gjenlyd af hans Sang?
Den ei, som Davids Harpe, Hjertet slaaer:
Den ei, som Thaarups Orgel, Templet ryster. —
Da Læbers første Sang paa Jorden lod,
før Kunsten gav den Maal, og Maalet Fald,
da steeg hver kunstfri Tone alt til Ham,
der klædte Fjeld og Dal med Blomsterdragt,
bad Solen varme, Træet give Ly,
og Stjernen vise Vei i vildsom Nat.

Og snart fra Land til Land, fra Folk til Folk,
nu til Gud Zebaoth og nu til Zeus
i festlig Samklang alle Jubler stege.
Saa være da, min Elskede! Dig Gud
Din Følelses og Tankes Samlingspunkt!
Tidt røre Du Din Harpe til hans Lov;
hans høie Navn paa Læben hvile tidt!
Da vorder Hjertet reent, som Bjergtops Sne:
da blusser det, som Oljeluen høit:
da lønner Evighed den rene Lue. —
Langt fra Din Sjel — naar Nød ei kræver det,
naar Dine Brødres Vel ei byder saa,
og Klogskab selv til Strænghed tvinger Dig —
langt fra Din Sjel alt velmeent Sværmeri:
at sætte sig med Vold og væbnet Haand
mod Fordom, hævdet gjennem Rad af Aar!
Den, der i vilde Hede løber Storm,
een Fordom river bort fra hellig Plads,
og stiller anden værre did igjen.
Den Vise tidt har seet eenfoldigt Sagn

at ſtaae hos ſvage Hob i Sandheds Sted
og jevnt berede Vei for Sandhed ſelv.
Og derfor loener han, men ſprænger ei,
den Steen, han ſeer er ei til Grundvold ſkabt.
Som han Du væbne da Din Muſes Haand
med Taalmod og mildtledende Fornuft!
Hver Fordoms Bærme ſynker da tilbunds,
og Sandheds klare Drik for oven ſpilder. —
Alvorlig og høitidelig Din Sang
ſig hæve, naar Dit Emne byder det!
Ei dadler jeg den Skjald, der vælger ſig
en glad Anakreon til Monſter. Nei!
Men, ſkal hans Sang forkynde Dyden Priis,
og fræk han lader, vant til Letſinds Nuus,
ſin Alvors Harpe hænge, glemmer ſig
og griber Dandſens Floite, da, o da
ſeg lukker ſtux fornærmet Øre til.
Rent være Skjaldens Hjerte ſom hans Liv,
og ſom hans Hjerte være og hans Sang!
Den, der har aldrig haanet nogen Pligt,

kan ei paa Harpen bringe Toner frem,
der ikke alle vorde Harmoni.
Han mægter ei i Qvad om Gud og Dyd,
om Borgersind og Ild for Fædreland
den viltre Fantasi at slippe los,
og sværme saa, som naar i Glædens Stund
han Myrtekrandsen snoer om Evans Bæger.
Ei som Katul, hans Hjerte nøjes kan
med rene Sæder blot. Nei! hver en Sang
med Usædds Stempel præget være maa.
Han fryder sig: at Danmarks Heltesprog
end ei blev nævnt som Tungemaalet, født
til kqade Damer smukke Ting at sige.
Han saares dybt i Barm, naar enkelt Skjald,
udrustet med Udødeligheds Stof,
fornedrer sig, gaaer hen i fremmedt Fjed
og hyller Lasten ind i farligt Flor,
for lede Drenges Bifaldsklap at vinde. —

Bort med Vanhellige! Han, der een Dyd
sin Troskab svor, han er dem alle huld.

Hvad Musers ægte Søn for Verden er,
det er han og for Fædreland, det er
han for sin Virksomheds den næste Kreds,
for Mage, Ven og Hjem. Han er en Mand!
Ham krænker Borgertvistens Skrig om Blod,
ham fryder Enighedens Bøn om Fred:
ham væbner krigesyge Førsters Vold,
ham mildner lykkelige Staters Flor.
Han kalder Folket frem til Retfærds Kamp;
og Leen hamres ud til hvasse Sværd,
der fælde Voldsmænd lettere end Straa.
Han vinker Hæren hjem til Fædres Tag;
og brudte Sværd paa Ploven smedes fast,
og vælte Guldet op af dybe Furer.
Han slynger blid den søsterlige Krands
om alle Kunster; og forenede,
som Søstre, de nu pleie Gavn og Fryd.
Han knytter huld det broderlige Baand
om alle Dyder; og i Vel og Ve
de nu, som Brødre, kjæmpe, slaae og seire. —

Ei nedrig Lidenskab i Huus kan boe
med ægte Digteraand. For parre sig
i venligste Forening Vand og Ild.
Bedragne Yngling! lyster først Dit Blik
ved Guldets Glands, o da indhyller sig
den ellers Dig fortrolige Natur
i den ugjennembrydeligste Nat.
Den Skjald, hvis Bryst for Fordeel ene slaaer,
alt sine stolte Vinger stækket har.
Ei haver han sig meer ved indre Kraft
op over usle Muld til Stiles Hjem;
nei! boier Halsen under Slaveaag
og tjener Den, der blot betaler bedst.
For Tidens Smag han knæler ydmyg ned
og sælger Sjel med Pen for Løn og Brød.
O! det er kun den sande Kjenders Ros,
kun den Henrevnes glædedrukne Blik,
kun Taarerne paa Dydens Datters Kind,
kun Haabet om et elsket, evigt Navn,
der lokker ædel Yngling frem til Sang.

og gyder Sangens Funker i hans Blod.
Ham rører ikke Daarevrimlens Klap,
ham skrækker ei den vrede Stormands Blik,
ham rokker ikke Flatens sporne Had,
naar Hjertets Stemme vidner dem tiltrods.
For ham Thalias Hjem ei synker ned
til Saberflokkens usle Tidsfordriv.
Han sammenkjæder der naturlig Rad
af Følger, uden Glimmer stillet frem;
og Stedet blir vor Vandels Skole da.
Saa hæver han den ædle Scenens Kunst
til medfødt, men vanslægtet Værdighed
og griber den i frygtelige Fald
som Billedleg for magiske Laterne. —

Ei sande Skjald forhaaner Andres Krands,
misunder dem det nye Blad deri
og troer sig selv, men og sig ene, født
til alle Laurbærs værdigste Behersker.
Naar Ornen svinger sig mod Stjerners Kreds,
da glæd din Sjel og følg med Fryd dens Flugt!

Og, hvis den bag en Sky forvildet sig,
haan ei dens Dristighed! — den steeg dog høit.
Kan Du, som Elven, end ei styrte Dig
ned over Fjeldet, saa det dundrer vidt
og dundrer evigt i hver Huleś Svar:
sig! hvad formener Dig, som venlig Bæk
at slynge Dig, melodisk rislende,
igjennem blomsterklædte Dal og Lund?
Ulige Gaver deelte Himlen ud;
og Hver skal trænge til sin Broders Hjælp,
og føle det, og bede, hjælpes, gaae
med Broderhjerte bort og elske ham.
Da straaler Verden først som enkelt Heelt. —
Men Du, der med Din stærke Tone kan
den gyldne Tuba fylde: Du, der kan
med Ord os skildre Helteoldets Slag
og klæde Heltes Dyd i Heltes Sprog,
stort er Dit Navn og straaler ved Homers!
Men vær og stor i Vandel! Ikke haant
Du see til Ham, hvis Flugt er ei saa høi!

Det mindre Værd er jo dog ogsaa Værd,
og i det Smaa man og kan være stor.
Hiin kloge Phrygers lille Fabelbog
fandt Evighed saavel som Iliaden. —
Hvert Menneske, der skuer Sol med Dig,
om han end svag, end Tyv, end Morder var,
Din Broder er, af samme Æt som Du,
O! tiest er han værd Din Kjerlighed,
Din Medynk stundum, aldrig Din Foragt.
Kun Last, men ei dens Slave, haane Du!
Kun Daarskab, ei dens Træl, foragte Du!
Lad kun Din ædle Harme lynslaae dem,
saa de fortæres af Satirens Ild!
Rev Haller ei fra hyldet Overtro
den Maske bort, der skjulte Slangens Blik?
Bød ei Cervantes for sit ædle Folk
fantastisk Smag staae blottet frem og flye?
Saa gaaer fra Molieres Farvebræt
den gustne Misantrop forbedret bort.
Saa klovyr Heiberg Nagers Dragehals

og stiller Aadsel frem til Folkets Skræk.
Saa klæder Rahbek Dagens Guddom af
og viser os det Beenrad, vi tilbede.
Dog — ikke gavner idet Dadel. Nei!
den stille Dyd, sat frem i Himmellys,
en værdig Ros, tildeelt den ædle Daad,
et Ereminde, simpelt, skjønt og sandt,
for Ham, der stod som Helt i Retfærds Kamp,
det modnede saa ofte Borgerdyd,
det vækker meer end Guld og Ordensbaand.
Men ak! her hæver sig et Skylla, Ven!
og Smiger er den sule Klippes Navn.
Sky den! thi den er alle Dyders Grav,
den skjænker Last hvad den har rovet Dyd,
for Dorskheds Kulde gabner stun den Vei,
og Morderenglen over Staten gaaer.
Nei! vælger anden Skjald til Eders Gjæst,
I, som for Guld og Ahner hyldes vil!
Mig mætter Brød, mig lædsker Kildens Vand,
og jeg forsmaaer hver Ret, hver Drues Blod,

naar jeg den lumpne Giver adle skal.
Ei Taflets Pragt til Hyldest frister mig,
naar Midasørerne min Lyra varsle.—
Min Philomelus skal til Venskab end,
til Kjerlighed mit Raad henvinke Dig?
Og mon Din ædle Sjel ei kjender alt
i begges Templer Altrets Offerild?
Drog ei en indre, en utolket Lyst
Dig først til mig, Din Ven, Din Philaret?
Og lænkede ei snart et fælleds Baand
min Sjel for Evigheder fast til Din?
Er jeg Dig ikke Alt? Hvad var vel Jord,
Hvad var vel Himlen Dig foruden mig?
Og fødtes ikke Livet i Din Barm,
da førstegang Din Laura stod for Dig?
Og faldt ei Glæden over Dig som Dug,
da hendes Tone lød til Harpens Klang?
Og, da hun rakte Dig sin frie Haand,
og svor Dig evig Troskab og var Din,
blev da ei Himlen anbuet, bød den ei

Dig Borger i dens Salighed at vorde?
Ven! Stovets milde Fader selv har skabt
den Venskabsflamme, Du som Barn tilbad,
og Kjerlighedens Ild, Dit Yuglingsheld.
Han skjænkte Bardens Hjerte dobbelt Kraft
til, giennemtrængt af begges Vælde, kun
for begges Moder, ufkyld, hnld at brænde.
O Du forstaaer mig! Vel! jeg læser det
i hvert det Blik, hvis Bifald møder mig.
Betræd da Veien til Din Evighed!
Din Engel lede Dig med Broderhaand!
fuldend Dit Løb og grib ved Banens Maal
den skjønne, den uvisnelige Krands! —
Men I, der stolt see ned paa Digteren,
og troe hans Arbeid Tant, hans Moie let,

og troe ham født til Eders Spogebold;
til Sanger for hver Dagtyvs Drikkelaug!
og Du, der, af hver Muse ubesøgt,
kun i Geniet seer et Oprørsbaal,
der langsomt tæres uden for ei at blusse!

og Du, dek skriver Lov for Skjaldens Flugt,
og troer Dig født med Ret til Dommerstol,
fordi dens Vagt end ei har stimtet Dig!
I Daarer, Feige, Blinde! kommer hid
og seer hans høie, men hans tunge Kald!
Gaaer bort og blues! Føler dog engang:
at trang er Banen! ingen her hans Løn! —
Og nu, min Philomelus! nu Farvel!
Men, finder jeg før Du den Plet af Jord,
den lille Plet, som rummer ene mig,
men ei den Sorg, hvis Skole der er endt,
da, naar Du staaer hos Laura ved min Grav,
med Venskabs Graad dens Roser Du bedugge! *

F. Høegh Guldberg.

---

* Til Efterretning for Litteraturens Elskere tjener: at denne! saavelsom den anden her af mig værende Epistel findes i J. C. Blums neueste Gedichte, 1785, hvor jeg, formedelst deres filosophiske Værd lokkedes til at fordanske og, formedelst deres poetiske Uværd, til aldeles at behandle dem paa min Maade. Maatte den være bedre!

Maria af Skotlands Sorgesang.

Efter Florian.

Forgiæves Fængslets Muur gientager
Min tunge Smertes Klageskriig,
Ak det forøger mine Plager
At mindes, jeg var lykkelig.
I Lusten glade Fugles Klynge
Jeg giennem smale Gitter seer;
De deres blide Elskov synge,
Og jeg i Lænker græder her.

Hvad Skiæbne over mig indbryder,
Ei skal den undertrykke mig;
Jeg ind for Fremtids Dom mig skyder,
Ei skyldig, kun ulykkelig.

Bedragerske Forfølgerinde!
Man asskye skal din Rasenhed,
Og Medynks omme Taare rinde
Bliidt paa Marias Gravhoi ned.

O skumle Hvælving, Rædselssteder,
Hvor Taushed throner frygtelig!
Ak hvor en Dag, som man hengræder,
Er lang for en Ulykkelig.
Hør! Vinden tuder, Uglen skriger;
Hør! hisset Klokken jamrer sig;
Alt sørgende Marie siger:
Den sidste Time slaaer for dig.

K. L. Rahbek.

Sang til Kierlighed.

Alles ſcherzt und ſpricht vom Lieben:
Soll ich denn davon nicht ſprechen?
Gleim.

O, du, ſom allene vor Vane gier ſkien,
Som Fyrſten og Stodderen lige tilbede,
Ja du, ſom din troefaſte Dyrker til Løn
Gi'er Forſmag paa Himmelens navnløſe Glæde,
O Kierlighed! Maalet vær du for min Sang,
Din Magt jeg vil tolke ved Strengenes Klang!

Lig Moderen, ſom med ſin venlige Arm
Henrykket ſin nyefødte Spæde omſlynger,
Saa trykker du Jorden til moderlig Barm,
Og tæt til dit Hierte ſig Skabningen klynger.

Dit Tempel er Jorden og Stiernernes Hær,
Hvert Hierte, hvert Bryst dine Altere er'.

Som Vandrerens Gang paa den vildsomme Vei,
Saa skulde vor Vandring paa Jordkloden være,
Ngar Kierlighed! du os ledsagede ei;
Du lærer os taalig' hver Byrde at bære.
Til Mod du opildner den Frygtsommes Bryst,
At vove mod Skiæbnen saa mandig en Dyst.

For Adam var Eden ei yndig men tom,
Han nød ingen Glæde ved Alt, hvad han skued',
Forinden den smilende Eva fremkom,
Og Kierlighed! du deres Hierter oplued'.
Paa Paradiis de kun ved Dig satte Priis,
Ved Dig de ei følte dets Skjønheds Forliis.

Saa langsom og tungt skride Pigernes Aar,
Naar uden Ledsager de Banen maa vanke.

De Blomster, der spire i Ungdommens Vaar,
Henvisne, naar ei de til Nogen dem sanke.
Først Krandsen bli'er skion, naar den pryder en Ven,
Og naar ved din Side de flettede den.

Du Mand, som os andre fra Thronen beseer,
Lad Stierner og Baand og lad Kroner dig smykke;
Din Rigdom er Ulrmod, din Magt kun Besvær,
Naar ei du med nogen kan dele din Lykke.
Kun Kierlighed! du giver Guldet sin Glands,
Og Kroner maae vige som Dunst for din Krands.

Selv Trællen, der kiender kun Guldet af Navn,
Kan styrket ved Dig under Trængslerne smile,
Han veed, i sin Hustrues tryllende Favn
Han sødt efter fuldendte Dagværk skal hvile.
Han leer kun ad Mægtiges glimrende Stads,
Thi du gior hans straaedækte Boe til Pallads.

Naar Sorg lokker Taarer paa Hustruens Kind,
Og Modgangs den smertende Pil hende saarer,
En Mage opmuntrer ved Trøst hendes Sind,
En Glut kysser bort de nedrullende Taarer.
I tindrende Øine strax Glæden man seer,
Men alt jo din Virkning o Kierlighed! er.

Du fryder hver Skabning fra os indtil den,
Vi ikkun med væbnede Øie opdager;
Der hvor vi som Støv kun med Giætning kom hen,
Maaskee ogsaa der dine Glæder man smager.
Og Luen, du her i vor Barm lagde ned,
Den renere brænder bag Gravenes Fred.

Hør Sangernes Triller i skyfrie Luft,
See Fisken, der nyesødt i Floden omsvæver,
Skue frugtsvangre Ax, og nyd Blomsternes Duft,
See Træet, der stolt ved dets ikige sig hæver;

Alt Vidne, min Broder! om Kierlighed bær,
Og selv jo et Pant paa dens Virkning du er.

Naar Jorden ved Vinterens Snee synes død,
Hvo er det, som den fra sin Slummer opvækker?
Hvo fremlokker Straaet fra Engenes Skiød,
Og tallese Skabningers Hære udklækker?
Dig er det, Gudinde! du alt giver Liv,
Dit Bud er et andet guddommeligt Bliv!

Veldædig, usigelig stor er din Magt,
Den hele Natur om din Virkning kan tale;
Dit Ynde, din blide ukonstlede Pragt,
Kan ingen blandt jordiske Skabninger male.
Hvo ret dig vil kiende, maae søge din Fryd,
Kun svagt den udtrykkes ved Strængenes Lyd.

Sagen.

Sølvbryllluppet.

En Fortælling.

Fem og tyve Aar, som i Dag! sagde den ømme Amalia med Glædestaare, i det hun hørte sine Forældre røre sig, slog Gardinet til Side, og saae dem vaagnende i hinandens Arme. Fem og tyve Aar, som i Dag! gientog den ædle Thalheim, og trykkede sin elskede Henriette til sine Læber! Fem og tyve Aar, som i Dag! stræbte den kierlige Hustrue at svare; men Glædestaare qvalte hendes Stemme, og et langt brændende Kys sagde mere, end Ord havde været i Stand til at udtrykke. Med dette Jubelsøsen helsedes denne, lykkelige Dag; det blev Ordet hele Dagen igiennem, som det rigtig nok med Føie kunde være

hver Dag i dette ædle og lykkelige Kløverblads skiønne Samliv.

Da Amalia saaledes havde vækket sine Forældre, gik hun tilbage i Haugestuen at see til, at alt kunde være paa rede Haand, til Brudeparret kom. Ved Bordet, hvor hendes Fader skulde sidde, lagde hun en Tobakspung af sit eget Arbeide, betegnet med hendes Navn, og den lykkelige Dag; over hendes Moders Stoel hang et stort fiint hvidt Kasteterklæde med selvforfærdigede Knipplinger, som Moderen saa ofte havde ønsket sig eet, for at kunde gaae i Haugen om Morgenen uden Frygt for den kiølige Morgenluft. Paa Brettet uden for Moderens Vindue stod tvende Potter med selvopelskede Negliker, Moderens Yndlingsblomst, og som Amalia havde været saa lykkelig at faae af Moderens Yndlingsfarve. Paa Væggen ligefor, hvor de sad, hang et lidet Landskab af Amalias Tegning; hvor tvende skiønne Rosenbuske slyngede deres Grene, og blandede deres Blade og Blomster over en Mindesteen; og paa Mindestenen stod atter Dagen;

ved dens Fod blomstrede et beskedent Forgietmigei, imellem hvis Rødder man opdagede et næsten usynligt A. T. At i øvrigt alt i den lyse venlige Haugestue var smilende, peent og pyntet, at om det saa var Moderens Lærke, havde den faaet friskt Græstørv, og hendes Canarifugle Veibred og Fuglegræs, at alt skulde glæde sig paa denne Dag, behøves vel ikke at tilføie.

Brudeparret traadde ind, saae alt dette og saae deres Datters Hierte i alt: med Taarene i Øinene faldt de begge om hendes Hals, og det glade Jubelløsen: 25 Aar, som i Dag! begyndte paa nye; Amalia sank ned paa deres Hænder, og begge gave hende en Velsignelse, som den Gud, der har tilsagt barnlig Kierlighed sin udmærkede Hyldest, ikke vil lade blive uopfyldt.

Nu søgte de alle tre lidt efter lidt at stille sig af efter den første hæftige Bevægelse; Henriette ved stykkevis at betragte sin Datters Gaver og Anstalter, og giøre sin Ludvig opmærksom paa, med hvor megen Nethed, Smag, og Flid alting var ord-

net, og giort; Thalheim ved at fornøie sig over den Omhyggelighed, hvormed der var sørget for Huusdyr, Fugle, og indtil Blomster, at alt skulde deeltage i Festen; Amalia ved at glæde sig over den meer end almindelig deilige Morgen, hvormed Himmelen ligesom tilsmilede deres Høitid sin Velbehag; men alle trendes Hierter vare for fulde til, at nogen Samtale vilde hæfte; uvilkaarligen sank de snart alle tre hen igien i den nydelserige Stilhed, som man kunde kalde Glædens Tungsind, hvis underlige Sødhed er saa langt over alt, hvad de meest jublende Øieblikke nogensinde lade os føle.

Det er en skiøn Dag! begyndte endelig Amalia med dæmpet Stemme, for at giøre Ende paa Tausheden, hvori alle tre vare nedsunkne, og som lidt efter baade hos hendes Fader og Moder syntes at antage et vist alvorligere Anstrøg; vel er det en skiøn Dag! gientog Thalheim, i det han favnede sin Henriette, og trykkede sin Amalias Haand, medens Henriette ved hans Bryst af sit fulde Hierte sandede hans

Ord: Og naar jeg nu — blev Thalheim ved — naar jeg nu betænker, hvorlidt vi for 25 Aar siden havde Feie at haabe, hvorlidt vi de følgende Aar, da vi — som vi med Feie kunde kalde det — celebrerede denne Dag med kostbare Feedsomme Gjæstebud, uden Glæde; hvorlidt vi da nogensinde kunde gisre Regning paa, en Dag som denne; hvor den Aar for Aar syntes at vige længere fra os. . . "Jeg følte det nok, gav Henriette ham til Svar, at det var det, der giorde dig saa stille; ogsaa jeg gik i Rette med mig selv, og betænkte, hvorlidet jeg dog havde fortient at være saa lykkelig; fortient. . ." "Stille gode Kone! — sagde Thalheim — lad os ikke tale om at fortiene; fortiener da den Arme, som redelig søger Maalet, at gaae feil deraf, fordi han ved at følge den bnede Vei, ledes vild? Vi fulgte andre, og det gik os ilde; da overlod vi os til vore egne Hierter, og vi bleve, hvi ere lykkelige. . ." Amalia reiste sig, og vilde giere sig et Ærende ud af Stuen? "hvorhen min gode

Pige?" sagde Thalheim. "Jeg vilde kun see om. . ." stammede den rødmende Pige forlegen. "Min flittige omhyggelige Amalia har sikkerlig sørget for, at hun i Dag intet har mere at see om. Du kan gierne blive. Længe har det saa været vor Hensigt, at du skulde kiende vore første Dages Forvildelser; men det er ikke altid, man skal fortælle sligt; det maae være i et Øieblik, da Hiertet er fuldt deraf, som nu; ellers bliver det fortalt, som en Historie, og hørt, som en Historie. Vel har jeg det Haab, at min Amalia ikke skal behøve det, som en Advarsel, hvorlet endog gode Mennesker — siden din Moder er med, tør jeg nok stikke mig bag ved — kan gaae feil af Lykkens og Pligtens Vei; men i det mindste vil det kunde minde hende om, hvor let de, der fare vild, ogsaa kan være gode Mennesker, som blot behøvede at bringes, eller komme paa det rette Spor, for at være, som de burde; lede hende, ikke til at styre sig selv, men til at dømme andre.

Saa er det nok bedst, jeg bliver; faldt hans kierlige Hustrue ham venlig i Ordet; thi ellers kan jeg nok omtrent forestille mig, hvordan den Fortælling vil komme til at lyde. Tag mig mit Strikketøi, gode Mally! jeg vil i det mindste ikke høre tomhændet og ærkesløs til paa Fortællingen om mine ærkesløse tomhændede Dage.

Eller hvad — gav Thalheim til Giensvar — om vi satte os ned i det Lysthuus? det har dog en saa vigtig Deel i Opløsningen. Henriette kyssede ham kierlig med nedslagne Øine, og de gik.

Jeg var ikke endnu fulde 30 Aar, tog Thalheim til Orde, da jeg ved indtreffende Omstændigheder giorde, hvad man i Kiøbenhavn kalder, Lykke; det er, jeg fik et Embede, hvorpaa jeg ret vel kunde forsørget en Kone, at sige, naar man maatte have Lov at sætte sin Tæring efter sin Næring, og ikke for at være med, fortære sit Korn grønt det ene Aar efter det andet. Hidtil havde jeg været en temmelig ubemærket og ubetydelig Person; men med eet blev jeg

— som een af mine gode Venner kaldte det — paa Embedsvegne, bydt om i alle de gode Huse, hvor der var giftefærdige Frøkener, man vilde have afsat. Denne Ceremonie faldt mig selv latterlig, og jeg maae tilstaae, jeg saae knap paa alle de Vare, man havde saa travlt med at byde mig fal. Ikke desmindre er Ungkarle-Livet ikke saa moersomt, at det skulde friste mig længere, end jeg havde det behov; og da jeg et Par Gange havde været i Selskab med min Jette, og — sandt at sige — syntes ret godt om hende, især — troer jeg, fordi hendes Fader slet ikke vilde til at bede mig til Bords; og da alle de, jeg talte med, vare enige i at rose hende, som rigtig nok i Grunden ikke bestod i andet, end det man siger om enhver kiøn ung Pige, som man ikke veed noget galt om, satte jeg mig for at frie til hende; især da Himlen havde givet hende et gandske antageligt Skudsmaal paa sit Ansigt; og da man heller ikke saa lige vidste noget ondt om mig, fik jeg da Ja baade af Fader, og Datter, altsammen na-

turligviis paa bedre Kiændskab, som man troede, der nu, da vi vare blevne forlovede, maatte være god Leilighed til. Men snart skulde jeg troe, at Skik og Brug mellem Folk, som veed at leve, netop var beregnet paa, at Forlovede ikke skulde lære at kiende hinanden; thi neppe havde vi, efter de Tiders Skik og Brug, staaet formelig i Aftenposten, før Familien tog os i Beslag, og da den var særdeles anseelig og talriig, var det ikke saa kort en Sag, at faae den spiist igiennem; dertil kom nu alt det øvrige Hoverie, der ligger paa Forlovelsedagene, saasom Hoveriereiser til alle de Steder paa 5 til 6 Miles Omkreds, hvor der var noget at see, enten vil brød os om det, og forstod os paa det, eller ikke; Hoveriefadderskab hos bekiendte og ubekiendte; Hovericballer til Lands og Vands; og kort sagt! hele Verden troede at have saa lovlig tan Adkomst til os og vor Tid, og var saa gridsk paa den Ære af det ny Brudepars Kiendskab, at man fast ikke overlod dem et Øieblik til at lære at kiende hinanden.

Naturligviis fordobblede alt dette, som ikke blot paa Siel og Legeme, men ogsaa paa Pungen, faldt mig ikke lidet besværligt, min Længsel efter Brylluppet, i det Haab, at den Syærm da engang skulde faae Ende, og min Henriette og jeg skulde komme til at leve med og for hinanden; imidlertid maatte vi ikke blot først oppebie Flyttedagen, inden vi kunde tiltræde de Værelser, en tienstfærdig Slægtning af min Kone naanmodet havde giort sig den Ulejlighed at leie for os til ikke stort mere, end mellem tredie og fierde Parten af, hvad jeg havde at leve af; men vi maatte desuden og være afhængige af Snedkeres, Forgylderes, og andre saadanne Haandværksfolks, og Quasi-Kunstneres Seenfærdighed og Uordholdenhed, saa det gik endda et godt Stykke ind i Vinteren, inden vore forgyldte Meubler o. s. v. vilde tillade os at komme sammen.

Endelig kom Brylupsdagen; og vore glade Dage — tænkte jeg — skulde til at begynde; men sandt at sige — begyndte de kun magelig, thi alt havde ligesom forenet

sig til at giøre denne Glædeshøitid til omtrent den kedsommeligste Aften, jeg har havt hele mit Liv. Jeg vil ikke tale om, at den Brudevielse, hans Velærværdighed rystede af Ærmet, da han var stødt over, at han ikke skulde have af Bryllupsstegen, og ydermere havde faaet en ny Ærgrelse ved det, han var hentet til Brudehuset i en Hyrevogn, da der dog var saa mange Herskabsvogne i Familien, mere lignede en Forbandelse end en Velsignelse, og fornemmelig handlede om, hvad der vilde komme over dem, der tilsidesatte, hvad de skyldte Levi Slægt, og Ordets Tienere; ikke at tale om den hele stive Gratulations Ceremonie, vi nu havde at gaae igiennem; men saa fire stive Timer ved Bordet at paradere og manoeuvrere under Bedemandens Commando, og, da ved denne festlige Leilighed hele Familien, som forresten levede i aabenbar Tvedragt, var samlet, og de største Antagonister, siden de vare ligenær i Slægt med Brudeparret, havde faaet hinanden til Bords, hele Tiden der igiennem at under-

holdes med Spidser fra den ene Side, og Finter fra den anden, som tilsidst nær var gaaet til et formeligt gemeent Skiænderie, havde ikke Bedemanden i det samme fortalt os, at Selskabet behagede at læse fra Bords — som sagt — jeg veed ikke lettelig jeg har havt kedsommere Øieblik i mine Dage.

Men med denne Aften var langt fra endnu ikke Ulykken forbi; tvertimod begyndte den nu for Alvor Dacapo; thi paa Brylluppet fulgte et dito Andendagsbryllup, og saa al den Sidden paa Stads at tage imod Gratulation, og saa giøre Contravisiter — thi den Gang var man endnu ikke blevet saa oplyst, at man vidste, det fra begge Sider lod sig afgiøre ved en tom Vogn med en Tiener og en halv Kløverknægt, — og derpaa en ny Generalspisen hele Familien igiennem, hvilken man da naturligviis maatte have hos sig igien; og Enden var ikke endda; for saa til vor Ulykke blev der declareret en ny Mariage i Familien, og saa gik det arme Levnet løs paa ny; kort sagt mere

end den halve Vinter gik hen, og endnu vare vi ikke komne saavidt, at vi kunde begynde at besinde os en Smule. Nu havde jeg vel foresat mig, at alt dette skulde blive anderledes, naar disse Hvedebrødsdage vare forbi, og at vi da vilde begynde, at boe, og holde Huus, og leve, som det Middelstands Folk egnede og anstod; men for det første var det Ulykken, at de slet ikke vilde til at blive forbi; thi inden vi vidste eet Ord af, saa var der een eller anden, som Samvittigheden slog, at han var i en Gjæstebudsgield — og den er ligesom Spillegjæld Fresgield, der maae betales, enten man har Raad til det eller ikke; og saa skulde vi da have ham igien, og da vi ikke kunde have ham ene, maatte vi tænke os om, hvem vi kunde have med; og saa kom der da igien ny Gield, og ny Contraregning, og ny Narrestreger; og desuden ersarede jeg snart, at det gaaer med Daarligheder, som man siger om Ulykker, at een kommer aldrig alene; thi ligesom vi fra Førstningen af havde maattet meublere efter vore høie, sto-

re, og stadselige Værelser, saaledes maatte vi nu boe efter vort stolte Boeskab, og leve efter begge Dele; thi ligesom der hører en brillant Lysekrone til en fem Alen-høi Sal, saaledes maae der naturligviis saadan en Sal til en Lysekrone; store og brede Speile kan ikke trives paa smaae og smalle Piller, eller forgyldte Stole i tredie Etage; ligesaalidt som man kan have to eller tre virkelig gode Venner — og den skal være riig, der har saamange — til Bords i en Spisestue til 16 Par, endsige give een Ret simpel Mad paa dansk Porcellain af bedste Sort, eller et Glas god Rødviin af slebne engelske Dessertglas, og spille Styvers Vhist eller Halvskillings Lhombre ved Mahoniebord. Du seer paa mig, gode Amalia! det er Smaating, usle Smaating, synes du, jeg taler om der; men du veed ikke, at det er saadanne usle Smaating, der opoffrer saamegen Menneskelykksalighed til; veed ikke, at Speile og Lysekroner, Desertglas og Mahonispilleborde have bragt mangen skikkelig Familie til Bettelstaven, mangen ærlig men

svag Mand i Slutteriet eller hvor endnu værre er; at Flor og Fier, Musselin, og Flitterstads have kostet mangt et Ægteskabs huuslige Fred; saa jeg engang har hørt en fornuftig Mand, der just ingen Lingvist var, for fuldt Alvor paastaae, at Ægteskabsdiævelen Asmodæus, som der tales om i det gamle Testament, havde sit Navn af Mode, og skulde oversættes ved Modediævel.

Min gode Henriette var i sin Faders Huus vant til at have fuldt op, var god Husholderinde, men af det Slags, som holder godt Huus med vel Penge; der blev intet ødt hos hende, intet spildt, intet givet ud eller bort til Unytte, saafremt man kun lod hiin første Sætning staae ved Magt, at man maatte have det, som andre; heller ikke kunde hun herved have nogen Betænkelighed; saamegen Fortroelighed var der jo ikke, og kunde der jo efter denne adspredte Levemaade ikke være, imellem os, at jeg havde kundet overtale mig til at sige hende, at denne Levemaade var over vor Evne;

hele Verden havde jo desuden forsikret hende, at det var et overmaade godt Partie, hun giorde, og dette betyder jo i hele Verdens Sprog et Partie, der satte hende i Stand til at leve, som, og med hele Verden; jeg havde jo allerede seet Misfornøielse og lange Ansigter i Familien, og i det mindste Forundring hos hende, da jeg ikke vilde begvemme mig til at anskaffe Hest og Vogn, uagtet alle de Anskeposter, jeg hørte mod Hyrevogne og Hyrekudske, og Hyrehester; havde jo maattet lade mig paatvinge Part i en første Etageloge, da jeg dog vel ikke vilde, min Frue skulde sidde i Parterreloge, eller anden Etage — thi at jeg ikke kunde indsee Nødvendigheden af ugentligt Comediebesøg, kunde aldeles ingen falde paa.

Jeg var imidlertid i høieste Grad uretfærdig, hvis jeg ikke tilstod, at dette overdaadige Levnet, uagtet jeg i Begyndelsen havde meget derimod, og fast havde besluttet at gjøre Ende derpaa, lidt efter lidt bestak mig selv, saa at jeg ikke ilde begyndte at

vænne mig dertil. Vist nok fik jeg allerede det første Nytaar nogle Mindelser, der vel burde have vækket mig af Dvalen, da der regnede svære og lange Regninger ned over mig fra alle Sider; men de kiøbenhavnske Creditorer ere i Begyndelsen saa høflige; det haster saa aldeles ikke med Betalingen, haster saa meget mindre, jo større Regningen er, og jo høiere altsaa Renterne forud ere anstrevne derpaa; at denne Mindelse, da de første 14 Dage af det nye Aar var forbi, næsten reent var gaaen mig af Minde, og kun nu og da kunde falde mig ind, naar jeg saae, at jeg i min Pult havde maattet tage to Skuffer til dette Slags-Archiv, som jeg forhen aldrig havde vildet kiende noget til.

Midlertid var dette ikke den eneste Ueielighed, det medførte for mig; ogsaa mine Forretninger leed derunder; de unfgiorte Sagers Dynge paa min Contoirpult voxte i samme Forhold, som de ubetalte Regningers i mit Chatol, og jo mere de voxte mig over Hovedet, jo mere tabte jeg Lyst og

Mod, og Kraft til at faae dem fra Haanden; jo mere redebon blev jeg til at forsømme dem een Dag efter en anden.

Hertil, gode Amalia! kom endnu en Svaghed, vil jeg være saa høflig at kalde den, siden det var mig selv, der var anstukken af den, der var den, der egentlig giorde alle de andre ulægelige, og som man i Sværmelivet sielden undgaaer at anstikkes af: det var Spilleormen. Ogsaa den begynder gierne saa umærkelig, saa ubetydelig, saa uskyldig; og inden man veed et Ord deraf, har den taget saa umodstaaelig Overhaand, at det er næsten ikke mere mueligt at blive den qvit. I Førstningen spiller man, fordi det er Stik og Brug, fordi man ikke kan eller vil være synderlig, fordi det overalt dog synes bedre at spille et lidet Commercespil, end at være aldeles ørkesløs i Selskab; efterhaanden finder man sig vel ved, paa denne Maade at blive af med den Aands Virksomhed, man i hint Sløseliv saa let faaer tilovers og til Byrde; nu søger man Selskab for Spillets Skyld, og spiller

ikke længere for Selskabs; saa, alt efterson man faaer formegen mechanisk Færdighed i Spillet til, at denne Syssel længere kunde more ved sig selv, maae man forhøie det, der spilles om, for at skaffe Spillet ny Interesse, maae man omskabe det simpleste Commercespil til det meest glubende Hazardspil; og inden man veed et Ord deraf, spiller man — maaskee uden at tilstaae sig det selv — af lumpen Vindesyge, som man undertiden har giort sig selv til Nødvendighed; enten for at komme paa denne Maade til Penge, som man var forlegen for at faae laant, og ikke gad fortient; eller for at prøve paa at vinde tilbage, hvad man har tabt, og ikke kan undvære; og naar nu atter næste Dag dette Haab slaaer feil, maa man følgende Dag begynde paa ny, og saaledes daglig mere og mere udhule under sig den Afgrund, man skal opsluges af.

Dog — de Penge, det koster, fik endda at være sin Sag; men neppe er der nogen Daarlighed, der saa gandske opsluger et Menneske — jeg havde nær sagt baade til

Legeme og Siel, — som den Spilleorm; naar man først er kommen i denne ulyksalige Vane, gider man ikke taget fat paa andet end Kort, tænker ikke andet end Kort, drømmer ikke om andet end Kort; og det, der især giver denne elendige Syge sin Næring, er den leedagtige Clubsmitte, der paa de seenere Aar er kommet over Landet. Uhældigviis var den ret i sin fulde Styrke i mine Forvildelses Dage; den tienstagtige Fætter, jeg har nævnt dig et Par Gange, og der ansaae en god Club for at høre ligesaavel til det daglige Brød, som en kostbar Boepæl, og en første Etage Loge paa Comoedien, havde i mine Forlovelsesdage uden mit Vidende ved Hielp af den kraftige Recommendation, at jeg var en vakker Piges Kiereste, faaet mig ind i den bedste, det vil sige, dyreste og keedsomste Club, der paa den Tid var, og hvor man forresten ansaae det for større Lykke og større Vanskelighed at komme ind, end at faae et skikkeligt Embede. Her var naturligviis den hele Clubtid igiennem Partie at faae, saa høit

— skiøndt just ikke saa lavt — som man vilde; og inden jeg vidste selv et Ord af det, var jeg et sandt Clubinventarium, og hvad jeg end forresten i Verden skulde forsømme, saa mit Whist eller Lhombrepartie maatte jeg have hver Eftermiddag og Aften. Det var den Tanke, jeg vaagnede med om Morgenen, det Minde, jeg slummrede ind med om Midnat; naar jeg havde spiist til Middag, skyndte jeg mig paa min Club-Post, og i det jeg tog Afskeed med min Kone, var mine Tanker allerede i Clubben at beregne, hvem jeg der nu kunde finde til mit Partie, og hvem der vel allerede maatte været optaget; naar jeg kom hiem, var jeg fordybet i Overslag over, hvorledes den eller den store Beet kunde være undgaaet, den eller den mislykkede Shlam sat igiennem; og ikke nok dermed; men da jeg daglig tabte, og daglig havde mindre Raad til at tabe, var jeg og daglig i værre og værre Lune; uden at vilde tilstaae mig det selv, følte jeg Skam og Nag ved at see min Kone; daglig kom jeg alt længere og længere fra hen-

de; og havde vi fra Begyndelsen af alt levet i den kolde Fraſtand, ſom et Par efter Moden, uden at kiende noget til den inderlige ſøde Fortroelighed, der ſaa ubeſkrivelig forſkiønner endog de ubetydeligſte Glæder, og endnu maaſkee ubegribeligere forſøder de tungeſte Sorger; da maatte den Riſt, der adſkilte os, endnu daglig mere og mere udvides, den Afgrund, der laae imellem os, dybes, jo mindre jeg Dag fra Dag blev i Stand til at træde hende med et aabent Blik og et aabent Hierte under Die; Hundrede, tuſinde Gange havde jeg havt i Sinde, at tale frimodig og fortroelig med hende om den Vending, vor Forfatning daglig alt mere og mere tog; men hvor kunde jeg det nu, nu, da Hovedbebreidelſen derfor maatte falde paa mig ſelv?

Heitil kom endnu, at det var ſnſt paa den Tid, da man var kommet efter den dybſindige Sandhed, at ſiden det var Uret, Mændene hang i Clubberne ude fra deres Koner og Huus, var Konerne berettigede til Repreſailler, og burde ogſaa have deres

Clubber, hvor de kunde sløse, da det Clubvæsen var i sin Triumph, den ene Dameklub sværmede efter den anden, og hver ny Sværm stiftede en ny Club, der inden kort Tid igien sværmede; da allerede nogle af disse troede, de ikke kunde have nok af deres ugentlige Concerter, og Baller, og Assembleer, med mindre de tillige giorde sig til Hverdags- eller Hvernats-Clubber; og da kort sagt, der var fast ikke andet end Club, og Clubplaner, og Clubdisputer, og Clubcoalitioner, og Clubfiendskaber fra den ene Ende af Byen til den anden. Ogsaa min Henriette henreves af Sværmen; tommere, koldere, glædelsere end hendes eensomme Huus kunde dog ikke let nogen Club være; Hun var Kone uden Mand, Husmoder uden Huus, i det mindste uden alle huuslige Glæder, var hun da at fortænke, at hun fulgte mit Exempel, uden Huset søgte at undflye den Keedsomhed, og snart de Bekymringer, der hiemme vare hendes eneste Selskab?

Det tænkte jeg strax, faldt nu Henriette ham i Ordet, at din Fortælling vilde tage den Vending, og det var derfor godt, jeg fulgte med, for at kunde i Tide gjøre Indsigelse. Nei! gode Amalia! havde jeg den Gang været mere Kone for din Fader, havde jeg vidst at more mig selv med andet end Pynt og Piat, havde jeg vidst at gjøre ham hans Hjem interessant, ved at være det selv, det havde aldrig taget saadan en Vending. Men jeg var voret op, saadan som en sædvanlig Kiøbenhavnspige i de saakaldte gode Huse pleier; da min Fader tidlig blev Enkemand, var jeg blevet sat i en den Tid meget berømt Pensionsanstalt, hvor jeg lærte at dandse, og synge, at spille paa Claveer, og tegne, at brodere og knipfe, men ikke at stoppe et Hul paa en Strømpe, at snakke Fransk og engelsk, og synge tydsk og italiensk, men ikke at læse nogen fornuftig Bog i noget Sprog paa Jorden. Da jeg kom til de Aar, at min Fader syntes, jeg ikke vel kunde blive der længere, kom jeg da derfra, og min Fader

vilde nu, jeg skulde forestaae hans Huus; men da vi havde en gammel Huusholderske, der alt havde været der i min Moders Tid, var den Post slet ikke vanskelig; thi den bestod blot i at kræve Penge af min Fader, og i al Fald ordinere, naar det var noget nyt eller rart af Aaret, som vi havde seet, hvor vi havde spiist, og altsaa ogsaa maatte have, det være saa dyrt, eller slaut, som det vilde. At din Fader før giorde mig den Ære at rose min Huusholdning hos ham, kom jeg ogsaa meget uskyldig til, for det bestod kun i, at jeg fik en gammel brav Pige med hiemme fra vores, som rigtig nok var lidt rund paa Haanden, siden det ikke var hendes eget, hun tog af, men forresten forstod, hvad hun skulde. I Begyndelsen, saalænge vi havde fuldt op alle vegne, fornøiede det mig rigtig nok at ordinere og see til, og jeg troer ogsaa gierne, jeg havde taget en Haand i med, hvis jeg ikke havde været bange for mine Hænder, og min Hud, og min Morgenpynt; men efterhaanden, som vi hos een af vore Leve-

randeurer efter den anden fik Regninger og Krævninger i Staden for Vare, saa forgik den Lyst, og saa fandt jeg endog af den Aarsag min Regning bedre ved, at tage i Club, uden at tænke paa, at Hyrekudskeregning, og Kræmmerregning, og Modehandlerregning vare ligesaa gale til at vove, som Slagter, og Vintapper, og Conditor.

„Men, faldt Amalia med qvindelig beskeden Nysigenhed i Ordet: hvad kunde Fruentimmerne da saaledes bestille i de Clubber bestandig?"

Det var endda det værste ved disse Samqvem, skal en vis Mand have sagt om dem, at man ikke gjorde saa meget, som Ondt engang; egentlig sad man der i Stads og paa Stads, gabede paa Concert, uden i den Sværm at have Samling til at høre paa Musiken, om man ogsaa havde Sands for den, gabede paa Bal, uden at kunde komme til i den Vrimmel af Damer, at dandse uden hver tredie eller fierde Dands, gabede paa Kortspil, eller ved Kortspil, uden at have mindste Interesse derfor, eller ved

noget endnu keedsommeligere Lotterie; gabede saa tilsidst ved et langt Bord med slet Mad og endnu slettere Opvartning, og ikke stort trøsteligere Selskab; hørte de selvsamme Flauheder en Snees Gange af en Snees forskiellige Mandfolk, og det selvsamme Bye- Mode- eller Medisance-piat ligesaa ofte af ligesaamange forskiællige Fruentimmer, og havde for alt dette den Fornøielse at mynstre og mynstres; og være gandske sikker paa, at de øvrige havde ligesaa meget at sige paa een, som man havde at sige paa dem.

"Men hvad Fornøielse kunde der være i?" spurgde blidtleende Amalia.

"Fornøielse! min gode Pige! vil vi aldrig tale om; men det var den Keedsommelighed, som den Gang var Mode; hver Tiid har gierne saaledes sin; men i det mindste var man paa en Maade af med sig selv saalænge."

"Men fulgtes da Fader og Moder ad? og var sammen der?" blev Amalia ved.

"Intet mindre! gav Henriette til Svar. Undertiden kunde vi rigtig nok træffe uventet paa hinanden i hans Club; men da hver havde sit at tage vare, bekymrede vi os ikke videre om hverandre. Forresten — maae du vide — at alle Damer var i alle Clubber; at den ene kunde tage den anden med i det uendelige; og at det just var Spøgen af det, at de ligesaavel kunde have deres Stæder at komme, som Mændene."

"Deri — faldt nu Thalheim i Ordet — laae egentlig Hemmeligheden; siden Henriette citerede før, saa vil nu jeg ogsaa citere:

Lad os Mænd først være Mænd,
Da blive vore Qvinder ogsaa Qvinder,

er etsandt Ord; den Mand, der vil have sin Kone til at elske og passe sit Huus, give hende for Alting ikke Exemplet at skye det! og hvad der endnu i Grunden var det allerværste ved det; ikke blot kom vi ved denne Leilighed bestandig længere og længere fra hinanden; men den ene fik ligesom her-

ved Sag med den anden, og derved Undskyldning for sig. Naar jeg tabte mine Penge, trøstede jeg mig hemmelig med, at det dog ikke var mere, end den næste Baldragt kostede min Kone; og hun har selv siden tilstaaet mig, at, naar hun mangengang ellers vilde have fundet en eller anden Pynt- og Overdaads-Artikel for dyr, lod hun sig ofte overdøve af den Forestilling, at det dog ikke var mere, end jeg kanskee i samme Øieblik maatte betale ud for en Beet, eller tabte paa Figurer i Whist. Naturligviis blev ved denne Levemaade tillige vor Forfatning daglig ulægeligere; og i Stæden for venligen at forenes om at raade Bod derpaa, kappedes vi ligesom hver om at gisre sit dertil, og i samme Øieblik skyde den hele Skyld paa den anden, endog for de Daarskaber, man selv af Harme, eller barnagtig Stolthed begik.

Hidtil havde vi dog blot været fremmede for hinanden; men efterhaanden blev vi fortrædne og misfornøiede; indtil endelig det, som jeg i bedre Dage daarligen

havde udsat, i Vennevold at forestille min Kone, og som dengang kunde blevet afhiulpet, nu engang, da jeg just selv var i Forlegenhed for en betydelig Spillegiæld, jeg Aftenen tilforn havde paadraget mig, og i denne Stemning fik en fortrædelig Morgenhelsen af en næsten ligesaa ansеelig Modehandler-Regning til min Kone, med Høflighed bræd ud, og jeg var ubesindig og ubillig nok til, med Hidsighed at forekaste hende, at hun ødelagde os ved sit Flanerie, og at blive overmaade fornærmet — som man altid bliver, naar man har Uret — da hun til billig Siengield lod mig høre, at min Spilleorm var vel saa ødelæggende, som hendes Modesyge.

En ulykkelig Omstændighed, som jeg først siden har faaet at vide, giorde det Onde fuldkomment. Det er med Spillesygen, som med alle Tilbøielighеder, den maae stedse gaae videre, eller tage af, blive staaende paa een Punkt kan den aldrig. Snart var det os ikke nok, at vi havde giort Commerceſpillene til Hazardſpil ved

vore tasende Veddemaal paa alt, hvad vedbes kunde; adskillige af os trængte endnu til egentlige Hazardspil, for at blive endnu lettere, og dummere af med vore Penge; ligesom der ogsaa ikke var Mangel paa tienstfærdige Venner, der skilte os ved dem. Disse Stueerecutioner, som de i Kunstsproget kaldtes, kunde ikke gaae for sig i selve Clubben; sit Huus skiættede heller just ingen om at laane dertil; især da der — jeg rødmer ved at sige det — mellem vore tadige Medspillere gaves Mennesker, som i undslaae os for at helse ved lys Dag paa Gaden; vi havde da i en afsides Gade leiet et eget Værelse dertil, hvor vi mødtes, og det gemeenlig om Natten, naar vi ved at spille hele Aftenen i Clubben først ret havde faaet Blod paa Tand. Hvorvel nu min Kone og jeg alt nogen Tid havde været fornemme nok til at have hver sit Soveværelse for ikke at incommodere hinanden, naar vi kom silde hiem til forskiellige Tider, havde hun dog af tienstfærdige Aander, som der om unge Koner aldrig er Mangel

paa, saaget Efterretning om disse mine Natteestreiferier, men uden at erfare deres sande Aarsag; de tilskreves altsaa en anden, for hende, som Fruentimmer og Kone endnu anstødeligere og fornærmeligere Grund; saameget mere, som hun et Par Gange, hun havde ligesom hændelsevis slaaet paa den Streng om min Hiemkomst, længe efter Clubtiden var forbi, havde seet mig blive overmaade forvirret derved. Dette var den sidste Gnist, der behøvedes til at tænde et ulykkeligt Ægteskabs Helvede imellem os. Ulykkeligviis havde just min Kone hørt hiin halvsande Fortælling om Aftenen, inden hiin Ægtestandsscene indtraf; naturligviis blev hun derover bittrere og hæftigere, end hun ellers var blevet; men — som hun er — var det neppe hændet, før hun angrede det, og havde det faste Forsæt, naar jeg kom hiem om Middagen, at giøre det godt igien; men jeg, hvis onde Samvittighed ikke saa hurtig blev roelig, spiiste den Middag ude; hun besluttede da at sidde oppe efter mig om Aftenen, til jeg kom hiem;

men det var een af de store Spilleaftener, og da jeg tillige selv var meget uhældig, havde jeg for at faae — som det kaldes — Revange, tvunget Vedkommende til at trække Spillet ud saalænge, til det begyndte at grye af Dagen, og ingen kunde holde sine Øine aabne, uden jeg. Da det nu blev over Midnat, lagde min Jette sig med det Forsæt, at bie til næste Morgen, for ikke at give Opsigt; men da hun nok heller ikke fik sovet meget den Nat, og derfor vilde gjøre tidligere Dag, end det var Folkene beleiligt, sagde een af dem hende gandske mut: at det var kort siden, de var kommet i Seng, for de havde maattet sidde oppe efter Herren, til det var lys Dag. Det er da begribeligt, hvad denne Beskeed i dette Øieblik maatte virke paa hende. Fra den Dag af saae hun i mig ikke blot en kold, og ødsel, men og en utroe Mand; Mangel og Skam var det mindste Onde, hun spaaede sig af vort videre Samliv; der fattedes naturligviis ikke paa Mennesker, der forsætlig og uforsætlig gjød Olie i Ilden; og da

just paa den Tid Dagens Aand meget begunstigede Skismisser i Stilhed, var det nu hendes eneste Tanke, hvorledes hun paa en anstændig Maade kunde løse et Baand, der bandt hende til Elendighed og Kummer.

Sikkerlig var dette aldrig kommet saavidt, havde min Henriette havt sin brave Fader at raadføre sig med; men ogsaa han begyndte at føle, at hans Levemaade var over hans Formue, og havde — da der i en fraliggende Provinds aabnedes ham en magelig og fordeelagtig Plads — med Glæde modtaget denne, for at henleve sine gamle Dage i Bequemmelighed og Roe. Min Henriette stod altsaa ene, havde ingen at holde sig til, uden sine Clubvenninder, der bestandig, nogle maaskee af Misundelse og Skadefryd, de fleste ustridig af barnagtig Piattelyst og Tankeløshed, gjorde det Onde værre; neppe mærkede man, at hun hørte efter, hvad man kunde have at fortælle hende om mig, før jeg var deres eneste Æmne; een vidste noget, som min Kone dog

burde være underrettet om, en anden raade-de, den tredie trøstede, den fierde vilde vide af min Kone, om det var virkelig saa galt, o. s. v. kort sagt! enhver udhulede og ud-videde efter Evne det svælgende Dyb, der Dag fra Dag mere og mere befæstedes imellem os.

Der fattedes sagtens heller ikke paa gode Venner, der vilde gaae mig til Haan-de med adskillige tienstagtige Advarsler om min Kone, hendes uforsigtige Sværmeliv imellem Flaner og Giække, og een og anden just saa gandske fordeelagtig Yttring mig angaaende, man fra sikkre Hænder vilde vi-de, hun skulde udladt sig med. Men gan-ske andre Ting gav mig fuldt op at tænke paa; hiin afsindige Aften havde jeg paa mit Ord tabt en Sum, som jeg ingen Ud-veie vidste til, og der imidlertid, som Æ-resgield giort i Vanære, nødvendig maatte skaffes tilveie. Som jeg var i meget ondt Lune over denne Forlegenhed, traf Cassere-ren ved det Departement, hvor jeg stod, li-gesom hændelseviis paa mig, aflistede mig

en Slags Tilstaaelse om min Knibe, og tilbød mig nu med en ubegribelig Tienstagtighed, at forstrække mig med det nys begyndte Halvaars Gage, og mere, om behøvedes; jeg, som ikke kunde formode noget derunder, tog med Glæde imod et Tilbud, som for Øieblikket hialp mig, skiøndt det til sin Tid maatte havt følelige Efterveer. Et Par Dage derefter mødte han mig igien ligesom af en Hændelse, og gav sig i Snak med mig om sin Cassebeholdning, som nogle Dage derpaa skulde eftersees, og udlod sig med, at den Ceremonie — for andet var det jo med en ærlig og vederhæftig Mand dog ikke — vel denne Gang kunde gaae over, især da den ene af Cassecommissarierne var paa sin Gaard paa Landet, og havde ladt ham vide, han nødig kom ind blot for den Sags Skyld, saa det altsaa i Grunden kun var mig, det kom an paa. Jeg tilkiendegav ham i min Troeskyldighed min Forundring over min Collegas Ligegyldighed for sin Embedspligt, og forsikkrede, det lod sig unnelig giøre. "Ja ja! svarte han smi-

lende, saa vil jeg da giøre min Casse i Orden, for der er da sagtens et og andet Papiir, der ikke torde være saa god Valuta for mine Commissarier, som det er for mig." Med disse Ord snap han gandske ligegyldig mit Lommetørklæde, hvoraf en Fliig maae have hængt mig ud af Lommen, bad mig passe bedre paa mine Lommer en anden Gang, gav mig det tilbage, og gik med de Ord: ja ja! vi tales nærmere ved inden den Tid; smilende ud af Døren.

Endnu giorde jeg mig slet ingen Tanker om alt dette; men i det jeg vilde putte Tørklædet i Lommen, hørte jeg noget Papiir krasle inden i det; jeg aabnede det, og fandt mit Interimsbeviis for min forud oppebaarne Gage sønderrevet inden i det. Nu var mig Gaaden opløst; saa forblindet jeg var, giøs jeg dog tilbage for den Afgrund, jeg her var kommet saa nær, skaffede Pengene andensteds, og sendte ham dem med en Billet, hvori jeg takkede ham for den skaansomme Maade, hvorpaa han havde mindet mig, ikke at lade ham være i For-

legenhed for min Skyld. Faa Dage derpaa blev da Cassen eftersect, og Cassebeholdningen funden rigtig; men fra det Øieblik af havde jeg en dødelig Fiende i Cassereren, som havde havt megen Uleilighed og Omkostning med at skaffe de Penge tilveie, han skulde dække sig med; ogsaa var det sidste Gang, den blev eftersect, thi da jeg kort derpaa gik derfra, vidste Cassereren ved sin mangehaande Indflydelse at skaffe mig en Eftermand, der var mere føielig eller troskyldig, og bestandig attesterede Beholdningens Rigtighed paa Troe og Love; imidlertid brugte Cassereren Pengene til at aagre og handle med, og da dette kort derpaa pludselig tog en Ende med Forskrækkelse, og Cassereren, som led eet betydeligt Tab efter det andet, ikke mere vidste at dække sin Cassemangel, giorde han sig en smuk Morgenstund usynlig; min stakkels Eftermand, der var en skikkelig men eenfoldig Mand, blev fundet ved Langebroe, og øvrige Vedkommende reddede sig da, som de kunde bedst, ved at skyde al Skylden paa disse

to, som, de kunde være visse paa, ikke sagde dem imod.

Dersom jeg imidlertid her undgik een Ulykke, var det blot ved at styrte mig i en anden; thi de Penge, jeg havde betalt Cassereren havde jeg maattet laane af en riig Agerkarl, som jeg fra vore Spillepartier havde lært at kiende. Denne gav mig nu rigtig nok — siden vi jo, sagde han, var gode Venner — overmaade billige Vilkaar, og vilde hverken tage Renter eller Douceur; men derimod vilde han kun laane mig dem paa 6 Uger, da jeg vel — føiede han til — inden den Tid kunde betale den Bagatelle; og det paa en Vexel, * som var saadan, at jeg ikke vel for min Ære og Credits Skyld kunde være tient med, den kom i Retten.

Jeg havde imidlertid ikke mindste Tvivl om, at jo den Mand, der med saa megen Beredvillighed havde laant mig denne Summa uden Fordeel, var ligeledes villig

---

* Proforma eller Accommodations-Vexel.

til, at fornye eller forlænge mit Beviis, naar den Tid kom; saameget mere, som han ikke utydelig havde selv udladt sig dermed, da jeg, skiøndt saa løselig, af Frygt for at give ham Mistroe, havde slaaet derpaa; men hvor lidet kiendte jeg til de Folks Methode? de sex Uger, og endnu et Par saakaldte Løvedage udløb, uden at jeg hørte det mindste dertil; jeg var følgelig saa meget vissere paa, at det aldeles ikke hastede med Betalingen; men den sidste Dag, * det — saa at sige — sidste Øieblik, blev min Vexel mig forelagt af en mig ubekiendt, lurvet Skakkerjøde, som den var transporteret til, af hvem jeg naturligviis hverken kunde haabe, eller vente Credit, og som ikke engang kunde give mig eet Øieblik's Frist til

---

* Om Amalia virkelig forstod sig paa alt dette Nagerdetail? neppe; det er høilig at formode, at Thalheim for hende ilede meget hurtigere over, hvad kun her lidt udførligere er fremsat, som et Par Penselstrøg til en Vei til Ødelæggelse efter danske Sæder.

at see mig om anden Hiely, da det var den allerydeste Tiid, at den maatte proteſteres, hvis den ikke ſkulde gaae af Kraft. Da jeg nu ikke var tient hermed, maatte jeg kiøbe Taalmodighed efter hans Tart, ſom ſandelig ikke var lav; og da dette fra nu af gik paa hver ſyvende Uge, vorede Afgrunden for mine Fødder med en utroelig Snarhed! Man har ſiden givet mig at forſtaae, at min gode Ven Caſſereren ſkulde tildeels have ſtukket bag ved alt dette, og at det ligefrem var lagt an paa, at befordre mig jo før jo hellere ad Slutteriet for at betage mig Lyſten at efterſee Caſſebeholdninger; men andre, ſom vide god Beſkeed, have forſikret mig, at hvad der ſkeede med mig, aldeles ikke var andet end Tingenes naturlige og almindelige Gang.

Midlertid hændtes nu en ny Ulykke, ſom paa et hængende Haar mig uafvidende var kommet mig dyrere at ſtaae end alt det andet. I Følge den fuldkomne Magt, min Nagerkarl havde over mig, nødde han mig og, for desbedre at forøge ſin Fordring, el-

ler rettere lade den yngle ved hver Fornyelse, til at modtage een eller anden Ting, som han beregnede mig to eller tre Gange høiere, end dens Værdie, og siden gierne selv skilte mig af med for halv Værd. Paa denne Maade havde han da og paanarret mig nogle nymodens Fruentimmerpretiosa, som jeg selv vilde prøve min Lykke med at faae solgte, da jeg syntes, Pengene blev alt for stærkt hængende ved hans Fingre; i den Tankeløshed, der er saa almindelig, naar man har meget at tænke paa, som man ikke skiøtter om, havde jeg ladt dem ligge aabenlyst paa Bordet i min Stue; Pigen havde seet dem, og havde bebudet min Kone, at der forestod hende en Forøring; min Kone gik selv op, og tog dem i Øiesyn, og var maaskee desvilligere til at troe det, siden hun deri saae det første Skridt til en Forklaring og Forsoning imøde. Men naturligviis kom de ikke, og oven i Kiøbet vilde Ulykken, at hun kort efter skulde see, eller troe at see, de selvsamme paa et bekiendt løst Fruentimmer. Feilslaget Haab gior mistænksom;

naturligvis troede hun nu at have fadet fuldt Lys i hendes gamle Formodning om mine Nattevandringer; og fra nu af var Bruddet imellem os saa godt som erklæret; min Kone skyede mig meer end nogensinde, da hun troede sig utilgivelig fornærmet; jeg skyede hende, fordi jeg havde en ond Samvittighed over vore Omstændigheder, og imidlertid stræbte at daare mig selv med den Tanke, at jeg ikke var første Aarsag deri. Allerede talte hele Byen om en forestaaende Skilsmisse mellem os, som en afgiort Sag, da Tingene med eet fik et nyt Fremsted, som syntes at slaae, som man siger, Hovedet paa Sømmet, og imidlertid i det Sted giorde alting igien godt med eet.

At jeg først i min fornemme og siden i min forvildede Levemaade gandske havde talt mine gamle Middelstands Venner af Sigte, er meget naturligt: jeg blev altsaa ikke lidet forundret, da jeg en Morgenstund fik et Besøg af een af mine Ungdomsvenner, der var Hof- og Stads-Rets Procura-

tor, og som jeg i forrige Tider havde levet næsten daglig med; men som jeg i min senere Periode var blevet gandske fremmed for, siden man hverken kunde faae 12 a 16 Retter Mad hos ham, eller en Rigsdalers Whist med ham. Han var kiendelig forlegen med at komme ud med, hvad han havde at sige; endelig kom det da frem, at et Par Jøder, bekiendte Interessenter af et stort Negercompagnie, havde raadspurgt hans Fuldmægtig, om jeg endnu var god? det er i deres Sprog at sige, om jeg ikke kunde taale at udsues en Tid endnu, inden jeg var moden til Slutteriet.

I Begyndelsen tog jeg denne paatrængte Fortroelighed temmelig ilde op; men snart bragte min Ven mig til at gaae i mig selv, og aabne mine Øine, som jeg hidtil forsætlig havde lukket for ikke at see den Afgrund, der daglig kom mig nærmere og nærmere. Men denne ærlige Ven nøiedes ikke med at vise mig den; redeligen rakte han mig Haanden til Redning; i Begyndelsen stødte jeg den bort; naturligviis

kunde jeg ikke reddes, uden jeg vilde ind-
skrænke mig, begynde en anden og fornuftigere Levemaade, og pantsætte eller afhænde mit overdaadige Boehave; og dette vilde mine indbildte Æres og Credits Drømme ikke tillade mig. Men ogsaa her vakte han mig, viiste mig klarlig, at min Credit, langt fra, som jeg indbildte mig, at være uskadt, var tvertimod givet til Priis til Wagerkarle, og af Wagerkarle, og at just min uforandrede Levemaade i Stæden for at kaste et Slør over min Forfatning, tvertimod hæftede alles Øine paa den, da Avindsyge, og Bagtalelse, og Skadefryd begiærlige lurede paa, hvor snart det maatte faae Ende med mig, og saa at sige, havde alt beregnet hvert Pulsslag, jeg endnu kunde have tilbage. Den eneste Betænkelighed, der var for ham, var, hvorledes min Kone vilde finde sig i dets da jeg nu troede mig nødsaget at fortrøe ham, at vi vel neppe alligevel blev sammen, sagde han mig reent ud: han havde hørt det, og det havde giort ham ondt, og derfor havde han ikke vildet troe det;

han holdt det overalt for reent Kiællingerie, naar Mennesker, som der ikke var vigtigere imellem, end der kunde være imellem os, ikke havde Mod til at eenes om, at leve lykkelige med hinanden; men naar saa endelig var, vilde han foreslaae mig det lempeligste Middel til at komme ud deraf, og det var, at see at komme fra Byen; jeg kunde da uden Anstød sælge min Indboe, der dog ikke passede paa Landet, og hun ved den Leilighed giøre en Reise til sin Fader, og hvis vi da fra begge Sider kunde finde os i det, kunde hun jo blive der. Henriette! at et Menneske, der aldrig havde talt med dig uden den eene Gang, da han gratulerede os efter Brylluppet, skulde kiende dig bedre end din Mand!

Ved disse Ord omfavnede Thalheim sin Kone; hun afterrede taus nogle Taare, der kom i hendes Øine, reiste sig og sagde: "Det er saadan en heed Dag i Dag, jeg troer vist, mine Bier sværme, dem maae jeg dog see til." "Sværm! Sværm kun min Vie! svarte Thalheim, drog hende

med Ømhed over til sig, kyste hende, og fulgte hende længe taus med Øinene, medens hun med langsomme og tankefulde men rolige Skridt gik hen ad sine Bistader.

Amalia! tog han derpaa Ordet: hvad jeg har for en Kone, og du for en Moder! hvad vi havde at forsvare, dersom vi ikke vare gode og lykkelige! Naar jeg seer hende saaledes, seer mig her i min huuslige Lykke, hvis Middelpunkt hun er, og jeg saa — som nu — tænker tilbage, du kan ikke forestille dig, hvad jeg da er mig selv en ubegribelig Ting! det synes mig da saa afgiort, at alle Mennesker kunde være lykkelige, dersom de blot vilde, og forstod at vilde. Dog jeg maae til min Historie igien, at jeg i det mindste kan komme det slemme af den forbi, inden hun kommer tilbage. Min Ven gav mig Anslag paa denne Tieneste, som min Formand, der var gammel og skrøbelig, paa taalelige Vilkaar ønskede at afstaae, og — som, da den hørte under det Departement, jeg tiente ved, og skiendt i Indtægter og Bequemmeligheder

langt over, dog i Udsigter og Anseelse var langt under, min daværende, vel neppe vilde blive mig nægtet. Jeg søgte den, og da mine Venner i Collegiet understøttede Ansøgningen, for at faae mig reddet, og mine Uvenner, hvoraf Cassererens Forbindelser og Penge havde skaffet mig flere, end jeg troede, skiød efter for at blive mig qvit, var Sagen afgiort, inden jeg endnu havde fundet det bequemme Øieblik til at underrette min Kone om dette mit Forehavende.

Dog — hun blev ikke uvidende om det alligevel; en Assembleeaften, som vi mødtes i Clubben, saae jeg, der var saa mangfoldige Mennesker, der ligesom trængtes om at komme til at snakke med hende, og af hendes Diekast, der idelig med megen Betydenhed faldt hen paa det Spillebord, hvor jeg fnd, kunde jeg saa temmelig see, hvad det maatte gielde; dobbelt klart blev det mig, da hun, som vi stod fra Spisebordet, gandske mod Sædvane kom hen til mig, og i en Tone, som jeg ikke dristede mig at afslaae, spurgte, om jeg ikke vilde kiøre med? Jeg

sagde da det aftalte Spillepartie af, og fulgte hende med et Hierte, som du maaskee ikke saalet kan forestille dig, i Vognen. Neppe vare vi komne der, før hun med Smerte sagde mig, hun havde hørt, at jeg vilde fra Byen, og at hun skulde til sin Fader. Dette sidste forvirrede mig; jeg havde i den Tanke, at det ikke kom videre, sagt nogle Vedkommende, der havde forestilt mig, at hun ikke vilde finde sig fornøiet, hvor jeg kom hen, at hun nok giorde en Reise til sin Fader, uden at tænke paa, hvad hun maatte sige til, at jeg saaledes raadede over hende uden hendes Vidende. I min Forvirring sagde jeg, jeg troede, det var det bedste! ulykkeligviis giorde hun sig gandske andre Forestillinger om, hvorfor jeg ønskede dette, og svarte mig altsaa stødt og med paatagen Kulde: "det troer jeg med; imidlertid kunde du dog have sagt mig et Ord om det først." Og nu sank hun hen i en Taushed, som jeg misforstod, men havde for ond Samvittighed, og giorde mig altsaa for stolt, til at afbryde; fra nu af blev den-

ne Sag anseet, som afgiort imellem os; næste Postdag saae jeg, hun havde skrevet til sin Fader, og var overbeviist om, hun havde meldt ham sin Ankomst; i øvrigt gik vi paa begge Sider af Veien for hverandre, for at undgaae at tale sammen om noget, som var os begge ubehageligt, og som, vi troede, naar vi først vare i Stilhed fra hinanden, letteligt kunde bringes i Orden.

Tiden kom; Dagen var bestemt, da min Kone skulde tiltræde sin Reise; jeg var reist herud at tage Tjenesten og Gaarden i Besiddelse, og stræbte at skaffe mig saa meget at bestille, at jeg kunde give mig et tilstrækkeligt Paaskud til ikke at komme ind, og tage Afskeed med min Kone, som jeg ikke havde Hierte, eller rettere Samvittighed til; men forgiæves stræbte jeg saaledes at overvælde og neddysse mig med Forretninger, at jeg kunde glemme, hvad jeg ikke uden Nag kunde erindre; mine Dage vare uden Lyst, mine Nætter uden Hvile. En Morgen havde jeg ladet min Kaffe og mine Papirer bringe herned, for at prøve, om

ikke Arbeidet i den frie Luft skulde gaae lettere og med større Lyst; netop var jeg kommen lidet i med at arbeide, da jeg hørte en gammel Pige, der var som et Slags Inventarium her ved Stedet, vise nogen herned til mig; rask — som man altid er, naar man ikke tør vedkiendes den sande Grund til sin Vrantenhed, og nu faaer et Paaskud at være vranten over, sprang jeg op for at affærdige dette utidige Overløb i Gangen paa staaende Fod uden at lade det komme til mig i Lysthuset; men i det jeg skulde dreie om Hækken der for at gaae imiede, stod min Henriette der for mig, var hun her i mine Arme.

I dette første overraskende hiertelige Favntag var vor Fred giort, alle Misforstaaelser opklarede og afgiorte, og vore Hierters Foreuing knyttet for evig. Fra det Øieblik kunde vi uden videre Forklaring have levet sammen, og levet som nu; det følte jeg; det følte hun; men dog — dog maatte jeg have Vished, at alt dette ikke var en Drøm, et Bedrag af min Phantasie.

"Henriette!" udbrød jeg da, saasnart jeg var i Stand til at finde Mæle og Ord: hvor kommer du her?" Ludvig! sagde hun: Her er jeg, at leve og døe, dele Medgang og Modgang, og hvad Skiæbne Gud vil os tilsøie, med dig, om du vil." Et nyt Favntag beseglede denne nye Forening; og nu, som om alt foregaaende skulde ligesaavel være glemt, som det var forbi, fik jeg med eet travlt med at forestille hende hendes nye Rige, som nu første Gang fik Skiønhed og Interesse for mig, da jeg saae hende besee det alt med en Glæde, som det havde vor Gienforening at takke. Det er først længe efter, jeg har faaet at vide, at hun, hvis Hierte nok ikke var roligere end mit, var hændelsevis af sin Cousine bleven bedet til en Piges Bryllup, at der Vielsesformularen havde giort et saa levende Indtryk paa hende, at hun strax maatte tage hiem, og efter en urolig Nat, hvori ængstlige Drømme havde viist mig hende i tusind sørgelige Forfatninger, hvor jeg stedse raabte paa hendes Navn, eller bebreidede hende

hendes Fraværelse, havde, sagsnart der kom Folk op i Huset, ladet bestille Extrapost, taget sin gamle Pige med sig, og var kiørt Natten igiennem for des snarere at komme til mig igien.

I det samme saae Thalheim sin Henriette nærme sig langsom op ad Gangen. Kom kun, kom kun! raabte han hende imøde; den kritiske Deel af min Fortælling er ovre, vi ere igien forenede for evig!

For evig! gientog den kierlige Hustrue, fløi som forynget af Kierlighed til ham, satte sig paa hans Skiød, slyngede sin Arm om hans Hals, og skiulte sit Ansigt i hans Barm: For evig! gienlød med andægtig Oplæftelse fra Amalias Læber. Med en Vished, som kun er saadanne Øieblikke givet, følte samtlige tre, at den sande, troefaste Ægtekierlighed maae være for mere end dette Livs snarttalte Dage; maae være for evig.

Oven paa en saa levende Bevægelse maatte det øvrige af Fortællingen fattes i Korthed. Vexelvirs skildrede det ærværdige

Ægtepar, hvorledes hver af dem fra sin Side havde faaet sit Kald, sine Sysler kiære, hvorledes Thalheim snart var blevet Egnens driftigste Landmand, Henriette dens flinkeste Husmoder; hvorledes deres Kaar, efter at de ved Thalheims redelige Vens virksomme Bistand vare komne i Orden, havde i Begyndelsen været knappe, men lidt efter lidt, snarere end de havde vovet at haabe, forbedret sig, især efter at Himlen havde velsignet deres Giftermaal med en Datter, med det sidste Baand, deres Kierlighed savnede; o! sagde Thalheim tilsidst! ingen Dag er siden den Tid gaaet, hvorpaa jeg jo erindrer, hvad vor brave Sognepræst, min Lærer i Landbrug, ligesom hans Kone var Henriettes Veilederinde i Landhusholdning, saa ofte sagde til os: hvor Kierlighed er, der er Himlens Velsignelse; disse to Ting ere eet.

Det var Skade! sagde Henriette: at han blev forflyttet saa langt herfra; ham og hans Kone skulde vi havt her i Dag; de har dog ikke saalidt Deel i, at den er, som

den er. En undseelig Rødme foer over Amalias Kind; allerede vilde Thalheim dutte hende Aarsagen paa, da i det samme en Vogn rullede ind ad Gaarden. "Der er de, der er de!" raabte alle tre paa eengang. Thalheim og Henriette faldt om den kierlige Piges Hals, der i Stilhed havde beredet dem denne Overraskelse; de ilede nu ud, deres kiære Gjæster imøde; men her ventede dem uventet Fryd, som til fordobblet Løn for Amalias Ømhed; Thalheims sande Redningsmand, Procuratoren, som dem ufvidende var kommet ned fra Norge, hvor han nu var Laugmand, var af Præsten budet med til denne Kierligheds Jubelfæst. Mere end tyve Aars Kierlighed, Venskab, Glæde, Taknemmelighed mod Gud og Menneskene concentreredes her i eet Øieblik; hine ældre ubehagelige Erindringer forhvsiede, skiøndt svage og fierne, dets Sødhed; den hele Dag var en Takkefest; og da den jovialere Laugmand ved Bordet vilde udbringe Dagens første Ord: 25 Aar som i Dag! mindedes den

ømme Amalia det nye i Lysthuset givne Løfen. Evig, som i Dag! hviskede hun til sin Moder; Præsten hørte det, greb det; ærværdig, som en Oldtids Prophet, der lyser Velsignelsen, reiste han sig, og tog hende Ordet af Munden: Kierlighedens og Dydens Lykke, sagde han, er evig! evig, som i Dag! Evig gienlød dæmpet og taareqvalt fra alle Læber! gienlød i alles Hierter.

K. L. Rahbek.

Til en ædel Pige.

Skjøn er din Vaar, du blide, fromme Pige!
paa rene, skyldfrie Glæder er den riig;
Ei Kummers Sukke fra din Barm opstige;
ei Livets tunge Sorger trykke dig.
O, Held dig Ædle! Stedse dine Dage
henglide sødt i uforstyrret Fred!
Og stedse Uskylds Engel dig ledsage,
og styre huld og kierlig dine Fied!
Ak! mange Vanheld, mange grumme Farer
sig leire trindt om Livets dunkle Sti;

Og tallos er den Hob af skiulte Snarer,
vor sikkre Fod uventet hildes i;
Tit Smiger aanded' Gift i mangt et Hierte,
Naturen dannede saa reent og got;
det blev er Rov for Nag og bitter Smerte
og — ak! for grusom Ondskabs kolde Spot;
Tit, skuffet ved en Hyklers dyre Eder,
saa mangen god, elskværdig Pige faldt;
forladt og eensom, i en Vraae, begræder
hun nu sin tabte Uskyld og sit Alt —
Men raades ei! dit Edle! Dydens Stemme
advarende vil stedse minde dig;
Og aldrig, aldrig vil dit Hierte glemme,
du, ved at folge den, er lykkelig.
forgiæves da skal Laster til dig smile

den leder dig ei fra din Vei til Held;
Forgiæves Smiger hvæsse sine Pile,
de falde brudte fra din rene Siel;
Og intet qvalfuldt Nag dig da skal saare,
dig ingen Skiæbne røve Sindets Fred;
Og ingen bitter, ingen haabløs Taare
skal flyde lønlig i din Eensomhed;
Nei! Uskylds Glands skal straale i dit Øie,
glad skal du følge Pligtens milde Bud;
og fuld af Tillid Øne mod det Høie,
til Dyds og Uskylds store Fader — Gud.

Gutfeld.

Sommeraftenen paa Landet.

En Elegie.

Naar Solen blid og majestætisk daler
bag fierne Skov i Horizontens Kreds,
og trætte Bønder fro fra Marken ile
med Spøg og Sang, og længes efter Hvile,
da Veemodstaaren i m.t Øie taler,
Jeg sukker: "Ene jeg er veltilfreds."

Ved Hyttens Dør, naar milde Vestenvinde
melodisk suse i den høie Lind
jeg sværmer, mens den huldе Aftenrøde
gienblusser hist paa Vindskerne, som gløde
af Solens svage Glimt, der snarlig svinde
som Feberrødmen paa min blege Kind.

Naar Byens Ungdom hist i Lunden søger
ved Spil og Dands med landlig Munterhed,
da sukker Hiertet: Stella er der ikke,
og store Taarer mørkne mine Blikke;
Adspredelser i glade Hob jeg søger,
men Kummer triner tungt i mine Fied.

Naar raske Karl og unge vakkre Pige
godmodig spørger, hvi jeg dandser ei,
og naar en ædel Yngling froe mig byder
sin smukke Brud til Dands, min Taare flyder!
Held den, som har en Brud, der ei kan svige!
o blomsterstroet for ham er Livets Vei!

"Ak Glædens Yndling! ak som du jeg brændte
for Siellands elskeligste bedste Møe;
Hun smilte stakket Haabet i mit Hierte,
for kun at fylde det med bitter Smerte;
thi snart min rene Fryd hun grusom endte;
hun mig forlod — nu er min Trøst at døe.

Hist hvor sta Gothers Dage Taarne kneise
med gyldne Spire høit i Himlens blaae,
og hist hvor blege Død i tykke Taage
indhyller Murene, hvor Laster vaage,
did kunde hun, Naturens Datter, reise,
og lade mig forladt tilbagestaae!"

Saa klager jeg, og vakler langsomt, ene
hen i den skumle Skov, og kaster mig
paa elskte Græsbank, hvor de svundne Dage
lod Glædens Veemodsmilde staae tilbage,
hvor der i runkne Stammer, glatte Grene,
er skaaret: Stella! jeg Dig elsker!

Her sværmer jeg, til blege Maane smiler
paa Kirkeklokken ved det tolvte Slag.
O dersom Aander efter Døden svæve,
da vil mit Gjenskjær vist i Skoven bæve
om Stellas Bænk, saa gyser jeg og ile
med Angest hjem, og længes efter Dag.

Den kommer, o den kommer, og forsvinder
jeg ændser ei dens Skjønhed paa min Gang;
jeg skuer ei fortrykket mod den Høie!
hvad er Forglemmigei mod Stellas Øie?
og hvad er Roserne mod Stellas Kinder,
og hvad er Lærkens Slag mod Stellas Sang?

Men naar ei Vaarens himmelblide Ynde
formaaer at mildne Smerten i mit Bryst;
hvad bliver da min Lod, naar Storme bruse,
naar gule Løv i Hvirvelvinde suse,
naar sorte Skyer Rædseler forkynde,
og Skoven hviner fælt til Uglens Røst?

O da jeg hviler sødt i Gravens Slummer,
da er min knuste Siel som Æther fri;
da kryber ingen Ild i mine Aarer,
da spotter Stella ikke mine Taarer;
da smile Gode til min endte Kummer,
naar taust de gaae mit Hvilested forbi.

Og Nattens Snee, Naturens Sørgeklæde
hvid, som min rene Siels Uskyldighed,
skal ruge kold paa dette brustne Hierte,
som kaus indslutter nu sin tunge Smerte,
og Egnens Ungdom skal mit Savn begræde,
og sige Stella, hvad jeg Arme leed.

Øhlenschlæger.

Ved en Vens Død.

Sorgfuld stod jeg ved den morke Vraa,
hvor man bar dig til din lange Slummer,
saae, hvor Hjertets tause, dybe Kummer
tungt paa dine Venners Aasyn laae.

Ja min Ven! jeg saae en Smule Jord
brat de fire smalle Fiæle skiule;
hastig var den fyldt, den dunkle Hule,
og af dig var intet — intet Spor.

O! da lod der bittert i min Siel,
"er da her den Godes sidste Ende?
"lærte han kun Pligt og Dyd at kiende
"for engang at vorde Ormens Deel?

"Skal det Die, vi saa kierligt saae
"smile til os under Fryd og Smerte,
"aldrig aabnes meer; hans gode Hierte
"aldrig meer for Dyd og Menskab slaae?

"Skal hun haabløs græde ved hans Savn?
"hun, som sørgende blev her tilbage?
"skal hun aldrig efter mørke Dage
"atter glædes i hans ømme Favn?"

Og jeg skialv; — da mindtes jeg den Nest,
som i Døden paa din Læbe bæved',
som din Siæl høit over Støvet hæved',
fyldte den med Evighedens Trøst.

"O der er en Gud," saaledes lød
fast og tillidsfuld din svage Stemme,
"aldrig han — min Fader — mig kan glemme
"tryg ved ham jeg trodser Grav og Død

Held os, ja der er, der er en Gud,
een, til hvem vi trygt tor Fader sige,
ogsaa over Dodens morke Rige
herfker han, og Livet er hans Bud.

Og der er et bedre Opholdssted,
Dyden synker ei i evig Dvale,
giennem Nattens dunkle, tause Dale
gaaer dens Vei til Lys og Himlens Fred.

Gode Broder! o saa slumre nu:
hisset samles vi i bedre Egne,
o! gid jeg, naar Timen slaaer, maae segne,
elsket, savnet og begrædt som du.

Gutfeld.

Til Landmanden.

Alt Solen daler ned i Purpurskye,
Og Skygger op ad Biergets Sider flye,
Mod Østen hist paa nogne Klippers Tinde
I blege Skin dens sidste Straaler svinde;
Mat er det Blik, hvormed den segner hen
Som Blik af Døende hen til en elsket Ven.

Nu slæber Qvæget sig til vante Hiem,
Nu Taushed Solnens Forbud svæver frem,
Vanfaldets Susen voxer i det Stille,
Og Duggens Perler over Marken spille.
Saa stille svæver Østenbakken om
At ære Freden i umaalelige Rum.

O! elskte Land! Jeg fødtes i dit Skiød,
Hos dig min Ungdoms blide Tid henflød;
Du saae mig glad i dine Skygger dandse
Og med dit Løv og Blomster mig bekrandse,
Til Tak for disse Glæder i dit Favn,
Som Mand jeg ønskede engang at skifte Gavn.

Mig skiænkte Himlen det, hvorom jeg bad,
Blid landlig Roe; hvi er jeg da ei glad?
Hvi svæve for mig idel mørke Tanker,
Mens eensom jeg i disse Egne vanker?
Og noisom dog, dog taus tilbeder jeg
Det vise Forsyn, som allerede har min Vei.

Endnu er Gud i Skabningsværket stor,
Og lige skiøn endnu er Markens Flor;
Med Moderømhed Vaaren end frembryder,
Og sine Børn med vante Skiønhed pryder,
Endnu den klare Bæk blandt Lilier gaaer,
Og Fuglen end som før de glade Triller slaaer.

Men Du! som skabte Fryd paa Jorderig,
For Hovmod kom, og Byer reiste sig,
Og fulgte som den første Morgengave
De første Elskende i Edens Have, —
Hvis Spor omsonst, omsonst jeg søger nu —
O Jordens Prydelse! O Uskyld! hvor er Du?

Ei ene Engens Ambra, Fuglens Sang
Ei Zephirs Pust og Bækkens sagte Gang,
Udlokked' Skialden før fra qvalme Stæder,
Nei Uskyld, Trofasthed, og rene Sæder,
og avindfri og uforstyret Roe!
Han fandt, at disse helst i landlig Skygge boe.

Umærkede de glade Aar hensvandt,
Da Piet saae, og Hierter Glæde fandt;
Ak! nu blant Almagts stumme Vidner svæver
Mit Øie om, men ei min Aand sig høver,
Jeg finder Gud, hvor jeg mig vender hen,
Men jeg i Mennesket vil finde ham igien.

Ad Tidens Strøm imens jeg glider ned,
Tilbage skuer jeg til mine Fied
I Sandsernes det fordum elskte Rige;
End fryder dette Syn, men Ønsker stige
Op til det Land, hvis Skiønhed end bestaaer,
Naar Blomster visne hen, og Jordens Pragt forgaaer.

Lykkalig — dog tør jeg ham kalde saa! —
Hvo henrykt kan blant Vaarens Blomster gaae,
Og Munterhed med Ambra Duft indaande;
Mens Brødre sig i selvgiort Trældom vaande,
Udskeie fra Naturens klare Væld,
Og skamme sig ved Dyd, og væmmes ved sit Held.

O Landmand! kom, bøi Øret til mit Qvad,
Du mig formaaer endnu at giøre glad,
Min Vandring her med Velbehag at lønne,
Hver Høi, hver Dal, hver Eng for mig forskiønne,
Hør vennehuld de Raad, jeg skiænker dig,
Og jeg med dig skal vorde lykkelig.

Dit er det stille taklelige Hiem,
Som hist fra Birkelunden kiger frem,
Din Ager, Eng, sig ned mod Søen strækker,
Din er den Skov, som dem mod Norden dækker,
Dit Qvæget er, som hiem til Hvile gaaer,
Den muntre Geed, det uldbeklædde Faar.

Den dyrebare Tid, som svinder hen,
Hvo er, som Du, vel Herre over den?
Din er den, end naar den er lagt tilbage,
Glad seer du hen til dine travle Dage,
Du veed saa vist — ei alles Lod det var —
At aldrig du omsonst din Flid bortodslet har.

Din Kost er sund, dit Blod det flyder let,
Din ædle Tvang er den at handle ret.
Ei for vilkaarligt Herre-Bud du bæver,
Med Siel, som Himlen klar, der dig omsvæver.
Du træt kan til din suskte Hvile gaae,
Og, qvæget rask igien ved Lærkens Sang opstaae.

Naturen selv har sørget for dit Held:
"Indbyd ham med din Raslen, klare Bæld!
Du Blomstereng! som med din Skionhed pranger,
Tilvift ham Vellugt, væk ham, Skovens Sanger,
Jord, Luft og Vand! indtager I hans Siel,
Min Søn ei blive skal ægte Glæders Trael.

Saa venlig, klar, Naturens Stemme lod,
Men fandt Du Nok i dette Moderskiod,
Fandt Du ei Trang til nye og tomme Glæder,
Indbød Du til djt Hiem ei Daarligheder?
O! loggrende, de ved din Side gaae,
Din Siel forgifte de, og fængsle din Attraae.

Du Ynded Sæder dig til Mønster tog,
Og, ak! kun i dens Laster blev du klog;
Din Læbe nu ei Sandhed meer bevarer,
Du aander Løgn, og dine Ord er Snarer,
Enfoldighed i Raahed tabte sig,
Din ædle Virksomhed forvandlet er til Svig.

Hist Egnens Nymphe flyer med hinge Fied
Hen til en bedre Slægt at søge Fred;
Den Egn, som end, ved dine Fædres Minde
Er hende kier, hun flyer, og Taarer rinde,
I hendes Fied bortflyer Velsignelsen,
Og Rigdom mangler Kraft til at indhente den.

Lad hende ei fra dine Grændser flye;
Skiænk hende Du igien sit fordums Lye,
Sin Dyrkelse ved Dyd og rene Sæder.
Vaagn op! erkiend dit ædle Kald, din Hæder,
Vild, Tidens Haand, som alt forandre kan;
Fornedrer Visdom ei, forringer ei din Stand.

Sand er din Roes, naar hist en Vandrer gaaer,
Og siger, her den trinde Grøde staaer,
Et Eden smiler her, hvor Tidsler groede,
Hvor Slangen sig imellem Krattet snoede;
End større Roes: "den Mand, som virker her,
Paa den forædlede Natur et Billed er:

"I Vadmel stolt han Glimmer ønsker ei
Gaaer tryg paa Ærlighedens jævne Vei,
Han Mod har til, og agter det for Ære,
Kun, hvad han er, og ene det, at være.
Paa sunde Børnestok han præget seer
Sin Raskhed, Mod og Flid, og ønsker dem ei meer."

O Landmand! Og for dig er Lyset tændt,
Det Lys, hvis Glands var Mængden før ukiendt
Og for din Siel nu Landets Ædle vaage:
Forjag da selv Vankundighedens Taage,
Og, Haand i Haand, i Visdoms rene Fied
Du vandre med din Slægt frem til Lykkalighed.

Men Midnatstimen vinker os til Fred —
Ræk mig din Haand! — Var sikkrere end Eed
Et Haandtag ei hos dine gamle Fædre?
Dit Fødeland, din Stand, dig selv du hædre!
Farvel — Ha! Himlen fortner, og et Mulm fremgaaer,
O tunge Anelse! som i min Siel opstaaer!

Rein.

Instruxen for min Portner.*

Du, som min troe Portner bliver,
selv om Quaternen rammer Dig,
eet Øieblik Du høre mig!
Med faa Par Ord jeg Din Instrux Dig giver.

Hvis Lykken, altid lige blind,
vil af en Hændelse en Dag min Bolig gjæste:
og Ærefebren, dens mig uvelkomne Næste,
blandt Følget sig vil liste ind:
da slaa Du Porten i! thi mangen Plage
man lukker ind med dem;
og, før det nøttes, de forjage
al Fred og Glæde fra vort Hjem.

---

* Frit efter Bouflers franske Original.

Men derimod, hvis Du i Vaar en Aften seer
en lille Dreng sig hid at skynde,
hvis Øie snart saa skjelmsk og snart saa ærligt leer?
hvis underlige Lader lydt forkynde,
at kun Cytheres Søn det være kan:
da luk paa Timen op, min gode Mand!
Ham alle Plager flye, ham følge Fred og Glæde:
med ham vort Held er nær.
O lad ham strax vor Grund betræde!
Han altid var velkommen her.
Dog, hører Du den barske Visdoms pikke,
da luk ei op! Den gjør os Dagen lang.
Beed den fra mig, at bie; — Vil den ikke,
nu vel! at komme hid en anden Gang!

F. Høegh Guldberg.

Afskedsstedet.

Du iler bort! og mine Dage
Bortile ei,
Du iler bort, og ingen Klage,
Melodia, fører dig tilbage
Ad Elskovs minderige Vei.

Her saae jeg med din Skygge svinde
Min sidste Trost!
Skiondt Haab og Liv og Glæde svinde,
Dog evig staaer Melodias Minde
I dette længselfulde Bryst.

Ja, som dit Billed, er min Smerte
Udødelig:
End føler Mandens hele Hierte,
Ak! at det alt for tidlig lærte,
At elske, kun at elske dig.

Selv Haabets søde Trylletale
Ei skuffer mig.
Hvor er i Hyrdens Blomsterdale,
Og hvor i Kongens Marmorsale
Den Ædle, der fortiener dig?

Dog raaber jeg: o! kom tilbage
Til Lundens Fred,
Hvor Nattergalens omme Klage
Ved Siden af en myrder Mage
Besynger Død og Kierlighed!

Jeg Himlen i dit Øie finder,
Tilbedte Møe!
Som Draaben paa en Roses Kinder
Inddrikker Solens Ild, og svinder,
Skal jeg da skue dig, og døe!

Sander.

Udsigt over mit Liv.

Skionne Jord! til dine Glæder
Kaldte han den Eviggode mig;
Paa den stille Bane jeg betræder,
Mangen yndig Blomst udvikled' sig.
Selv, naar Kummer traf mit Hierte,
Trostens Engel ved min Side stod,
Snart forsvandt hvert Spor af Smerte,
Og jeg følte glad, at Gud er god.

Mange Foraar saae jeg ile
Signende til Jordens Slægter ned;
Mangen Aften Lunas blide Smile
Vinkede min Aand til salig Fred;
Lundens Sangers 'Toner bæved'
Ofte mægtig i mit glade Bryst:
Vinternattens Skionhed hæved'
Til min Siel til rene Aanders Lyst.

Elskovs Myrtelund, forhoier
Skionne Jord! endnu din Herlighed;

Venskab end sin Rosenskygge boier
Qvægende om trætte Vandrer ned;
Selv hvor Orkner sig udbrede,
Ofte Dydens stolte Palme groer;
Held mig! mangen ædel Glæde
Skienkede du mig, o skionne Jord!

O! naar engang Smertens Dage
Skiule al din Ynde for mit Blik;
Naar endnu kun Minder er tilbage
Af de Glæder, som saasnart forgik,
Da skal dog min matte Læbe
Vidne om de svundne Dages Held,
Og min svage Tak skal stræbe
Op mod ham, som vil det Skabtes Vel.

Og naar Livets gode Fader
Kalder Stavet til den kolde Grav,
Uden Nag jeg dig, o Jord! forlader,
Roelig lægger jeg min Vandrestav;
Ogsaa jeg har nydt de Glæder,
Som en kierlig Haand har plantet hen;
Tryg jeg Nattens Egn betræder;
Gud er evig — han er Svages Ven.

C. A. Lund.

Indhold.

Side

Abrahamson, Capt. ved Artilleriet:
Trosten 33

F. Høgh Guldberg Lærer ved Skoleholder-Seminariet:
Epistel til Themire. 1
Yuglingens Afskeed 35
Philaret til Philomelus 71
Til min Portner 171

C. Gutfeld, Provst paa Fredensborg:
Vise for Søefolket i Corsør 38
Til en ædel Pige 150
Ved en Vens Død 158

M. F. Liebenberg, Præst paa Frederiksberg:
Blandt Gravene 25

C. A. Lund, Præst i Kieldbye:
Afskeedstimen 31
Udsigt over mit Liv 173

L. Kruse, Cand. Phil.
I en Stambog 43
Sonnet 48

C. Pawels, Capellan til Nik. Kirke:
Vennesang 45

Side

Ohlenschlæger, Stud. Juris.
Sommeraftenen paa Landet . . . 156

C. Pram, Secretair og Committeret:
Ved en brav Mands Jordefærd . . 14

J. Rein, Præst i Eidanger:
Til Landmanden . . . 162

L. Sagen, Stud. Theologiæ:
Sang til Kierlighed. . . 89

Sander, Professor:
Afskedsstedet . . . 169

Brink-Seidelin, Cand. Juris:
Elegie paa en Kirkegaard . . . 18

J. H. Smidth, Præst i Fyen:
Epistel til F. H. Guldberg . . . 50

K. L. Rahbek, Professor, Udgiver:
I Collets Stambog . . . 24
Til Glæden, Romance. . . . 49
Til en Forgiætmigei . . . 68
Maria af Skotlands Klagesang . . 87
Sølvbryllupet, en prosaisk Fortælling . . 94
Et Sorgenfrie . . . 17

MÅ KUN BENYTTE
PÅ LÆSESALEN

Frederiksberg Kommunes Biblioteker
461828604